

MKB-indicatorbedrijf financiële adviessector

Deelrapport onderzoek regeldruk mkb

23 januari 2025

A2400032110.D5.2

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
Introductie	5
Aanpak en methode	7
Sectorprofiel en MKB-indicatorbedrijf	10
Wettelijke verplichtingen	14
Analyse regeldruk	17
Top 10 verplichtingen	22
Conclusie	34
Bijlage	37

1.

Management- samenvatting

Dit deelrapport biedt inzicht in de regeldruk binnen de financiële adviessector en bevat praktische handvatten voor vermindering hiervan

Achtergrond

- In opdracht van het ministerie van Economische Zaken heeft KPMG onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk van mkb-ondernemingen in drie sectoren, waaronder de financiële adviessector. Doel is om inzicht te krijgen in de regeldruk en te komen tot praktische handvatten voor vermindering hiervan.

Aanpak en methode

- Voor het bepalen van de regeldruk is de methodiek van het MKB-indicatorbedrijf gebruikt: een fictief bedrijf zodanig gemodelleerd dat het dient te voldoen aan het overgrote deel van de wettelijke verplichtingen. Het MKB-indicatorbedrijf voor de financiële adviessector is een onafhankelijk financieel advieskantoor met generalistische dienstverlening met 5 fte en een omzet van € 740.000 op jaarbasis. Het MKB-indicatorbedrijf is actief in de segmenten verzekeringen, hypotheek, beleggen, sparen en pensioenen.
- Voor het MKB-indicatorbedrijf is in kaart gebracht aan welke verplichtingen deze moet voldoen. Om inzicht te krijgen in de regeldrukkosten voor deze verplichtingen is het Standaard Kosten Model (SKM) gebruikt. Deze methodiek gaat na welke stappen/handelingen een ondernemer moet maken om verplichtingen na te kunnen leven, en hoeveel tijd en welke uitgaven hiermee gepaard gaan. Daarnaast is per verplichting de werkbaarheid van de verplichtingen in kaart gebracht op basis van ervaren complexiteit, doorlooptijd en dienstverlening.
- In samenwerking met Adfiz^a zijn acht referentiebedrijven geworven die qua omvang en type dienstverlening aansluiten bij de kenmerken van het MKB-indicatorbedrijf. Van deze bedrijven zijn de gegevens per verplichting in het SKM verzameld en zijn deze door middel van semigestructureerde interviews verder verdiept. Op basis hiervan is het MKB-indicatorbedrijf 'geladen' met verplichtingen, waarbij waar nodig is gecorrigeerd voor de omvang en het type dienstverlening van het MKB-indicatorbedrijf. De bevindingen zijn in een validatiesessie met geïnterviewde bedrijven, 'nieuwe' bedrijven en Adfiz getoetst. Ook zijn in deze sessie mogelijkheden en voorstellen voor vermindering van de regeldruk besproken.

Analyse en resultaten

- Op het MKB-indicatorbedrijf zijn 64 sectoroverstijgende en sectorspecifieke wettelijke verplichtingen van toepassing^b. De jaarlijkse regeldrukkosten voor het

MKB-indicatorbedrijf bedragen ruim € 98.000, wat neerkomt op ca. 13% van de omzet. Verplichtingen die specifiek van toepassing zijn op de sector veroorzaken 77% van de totale regeldrukkosten.

Conclusie en aanbevelingen

- Ondernemers in de financiële adviessector ervaren momenteel, als gevolg van de vele verplichtingen, onvoldoende ruimte voor de eigen inbreng als professional. Met name bij de verplichtingen waar ondernemers voorafgaand aan, tijdens en na afloop van het klantproces aan moeten voldoen, alsook de verplichtingen om adviesdiensten te kunnen leveren, wordt veel regeldruk ervaren. De belangrijkste aanbevelingen voor potentiële vermindering van de regeldruk zijn:
 - Stimuleer vanuit de overheid samenwerking binnen de keten en creëer meer ruimte voor maatwerk. Ondernemers ervaren vaak onduidelijkheid over rollen, terwijl een strikte interpretatie van regels door aanbieders maatwerk beperkt. Betere afstemming met partijen zoals de AFM kan helpen, waarbij de overheid en toezichthouders de wettelijke ruimte verduidelijken en uniformiteit binnen de sector (voor zover mogelijk op niet-concurrentionele gebieden) stimuleren.
 - Evalueer de invulling van de vakbekwaamheidseisen. Ondernemers ervaren de hoogste regeldruk bij de vakbekwaamheidseisen, vooral de PE-examens. De inhoud van PE-examens sluit te weinig aan op de beroepspraktijk. Betere aansluiting van de eisen op de dagelijkse praktijk verlaagt potentieel de regeldrukkosten en verbetert de werkbaarheid voor ondernemers. Dit kan mogelijk worden gerealiseerd in de vorm van een studiepunten-systeem.
 - Wees terughoudend met nationale koppen op Europese regels. Actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen leidt tot hoge regeldrukkosten en kent een beperkte werkbaarheid. Evalueer de maatschappelijke kosten en baten van deze verplichting, met aandacht voor lagere regeldruk voor ondernemers en de voordelen voor consumenten.
 - Toets of de verschillende (precontractuele) documentatie een toegevoegde waarde heeft voor de consument. Overlap tussen precontractuele documentatie (IPID, dienstenwijzer, vergelijkingskaart) leidt tot regeldruk voor de ondernemer. Vermindering van overlap tussen documenten kan de regeldruk verlagen en het overzicht voor consumenten verbeteren.

2.

Introductie

KPMG is gevraagd in drie sectoren, waaronder de financiële adviessector, de regeldruk te onderzoeken en te komen tot handvatten voor vermindering

Achtergrond en aanleiding

- In 2022-2023 is in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat een onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk op het niveau van ondernemers in verschillende sectoren. Dit onderzoek richtte zich op zes sectoren: winkelhambacht, retail, horeca, metaal, bouw en voedselproductie. Doel van het onderzoek was om zowel de meetbare als de merkbare regeldruk in kaart te brengen op het niveau (beleving) van de ondernemer, in zes sectoren die als indicatief gelden voor het brede mkb. Het onderzoek maakte gebruik van het MKB-indicatorbedrijf, een analyse-instrument voorgesteld door MKB-Nederland.
- Uit analyse van de zes onderzochte sectoren is gebleken dat bedrijven te maken hebben met aanzienlijke verplichtingen. Vooral kleinere ondernemers ondervinden moeite bij het verkrijgen van inzicht in de geldende verplichtingen. Ongeveer 20% van deze verplichtingen wordt als slecht of niet werkbaar ervaren, vanwege aspecten als tijdsbesteding, kosten, complexiteit, doorlooptijd en dienstverlening. Bovendien zijn sommige verplichtingen dusdanig complex dat externe deskundigen nodig zijn om aan de wet te voldoen. wat leidt tot extra hoge regeldrukkosten. Ook is geconstateerd dat wettelijke verplichtingen een grotere financiële impact hebben op kleinere mkb-ondernemers, met name als het gaat om sociale verplichtingen (zoals ontslag, ziekte en arbeidsongeschiktheid).
- Het ministerie van Economische Zaken (EZ) heeft KPMG gevraagd het onderzoek uit te breiden naar drie andere sectoren: de chemische mkb-maakindustrie, de automotive-sector (autodealers) en de financiële adviessector. De betrokken brancheorganisaties, respectievelijk Mengend Nederland, BOVAG en Adfiz^a, hebben zich bereid verklaard om deel te nemen aan dit vervolgonderzoek. Per sector heeft KPMG een deelrapport opgesteld. Daarnaast is een overkoepelend rapport opgesteld, waarin de nadruk ligt op regeldruk van sectoroverstijgende verplichtingen en voorstellen voor vermindering hiervan.

Doel van dit deelrapport

- Het doel van dit deelrapport is om voor de financiële adviessector inzicht te krijgen in de regeldrukkosten en de werkbaarheid van de verplichtingen die van toepassing zijn op een bedrijf in de sector, en te komen tot praktische handvatten voor vermindering van de regeldruk.

Noot: (a) Adfiz is de branchevereniging voor onafhankelijke financieel adviseurs.

Onderzoeksvragen

Dit deelrapport beantwoordt de volgende onderzoeksvragen:

- Hoe is de samenstelling van de financiële adviessector?
- Hoe ziet het MKB-indicatorbedrijf eruit voor de financiële adviessector?
- Met welke wettelijke verplichtingen heeft het MKB-indicatorbedrijf te maken?
- Wat zijn de regeldrukkosten die gepaard gaan met de verplichtingen en hoe werkbaar zijn de verplichtingen?
- Waar zitten de knelpunten bij de verplichtingen?
- Hoe verhouden de werkbaarheid en regeldrukkosten zich ten opzichte van elkaar en welke (realistische) mogelijkheden zijn er om voor de meest belastende verplichtingen regeldrukkosten te verminderen en knelpunten praktisch aan te pakken?

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 is de aanpak van het onderzoek beschreven, evenals de methodiek die is gebruikt om de regeldruk te bepalen voor het MKB-indicatorbedrijf. Hoofdstuk 4 beschrijft vervolgens de sector en het geselecteerde MKB-indicatorbedrijf. Hoofdstuk 5 biedt een overzicht van de verplichtingen die van toepassing zijn op het MKB-indicatorbedrijf.

In hoofdstuk 6 is de regeldruk geanalyseerd en aangegeven hoe de verschillende verplichtingen de regeldruk beïnvloeden. Uit het onderzoek komen 10 verplichtingen naar voren waar maatregelen voor vermindering van de regeldruk de meeste impact maken, deze lichten we toe in hoofdstuk 7. Ten slotte geeft hoofdstuk 8 een conclusie van de onderzoeksbevindingen. In de bijlage is een overzicht opgenomen van alle verplichtingen die van toepassing zijn op het MKB-indicatorbedrijf.

3.

Aanpak en methode

Door middel van het analyse-instrument MKB-indicatorbedrijf heeft KPMG onderzoek uitgevoerd naar de regeldruk in de financiële adviessector

Aanpak

- KPMG heeft onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in de regeldruk binnen de financiële adviessector en te komen tot praktische handvatten voor vermindering. Om te komen tot gedegen onderzoekresultaten is deskresearch uitgevoerd, zijn interviews afgenomen met bedrijven en heeft een validatiesessie plaatsgevonden. Voor het bepalen van de regeldruk is de methodiek van het MKB-indicatorbedrijf (zie kader rechts) gebruikt. Gedurende het traject heeft regelmatig afstemming plaatsgevonden met de opdrachtgever en de branchevereniging.

Deskresearch en voorbereiding

- Op basis van analyse van CBS-data en gegevens uit sectorspecifieke onderzoeken is, in samenwerking met Adfiz, het MKB-indicatorbedrijf voor de sector samengesteld. Door middel van meta-analyse van diverse bronnen zijn de verplichtingen als gevolg van wet- en regelgeving voor dit MKB-indicatorbedrijf vastgesteld. Vervolgens is per verplichting de handeling geïdentificeerd die nodig is om aan de verplichtingen te voldoen.
- De verplichtingen zijn gecategoriseerd en geïntegreerd in het Standaard Kosten Model (SKM, zie pagina 9 voor toelichting). Voor de sectoroverstijgende verplichtingen zijn de kosten op basis van deskresearch en data-analyse, in samenwerking met Adfiz, vooraf ingevuld. Daarnaast is een interviewleidraad opgesteld ter voorbereiding op de interviews.

Interviews

- In samenwerking met Adfiz zijn acht referentiebedrijven geselecteerd voor deelname aan het onderzoek. Hierbij is gefocust op bedrijven die qua omvang en type dienstverlening aansluiten bij het MKB-indicatorbedrijf. Van de referentiebedrijven zijn de gegevens in het SKM per verplichting verzameld en deze door middel van interviews verder verdiept.

Analyse en rapportage

- Door analyse van de input van de referentiebedrijven is het MKB-indicatorbedrijf 'geladen' met verplichtingen. De input is waar nodig gecorrigeerd voor de omvang en het type dienstverlening van het MKB-indicatorbedrijf. Op basis van deze analyse zijn we gekomen tot voorlopige bevindingen voor het MKB-indicatorbedrijf.

- De bevindingen hebben we in een validatiesessie met drie referentiebedrijven, twee 'nieuwe' bedrijven en vertegenwoordigers van Adfiz getoetst. In deze sessie zijn de voorlopige bevindingen gevalideerd en zijn mogelijkheden voor vermindering van de regeldruk besproken.
- Vervolgens is het conceptrapport opgesteld, met hierin de input uit de validatiesessie verwerkt. Het conceptrapport is op feitelijkheid getoetst door Adfiz en besproken met het ministerie van Economische Zaken.

Toelichting MKB-indicatorbedrijf

- Het MKB-indicatorbedrijf is een analyse-instrument dat model staat voor bedrijven die binnen een deel van een bepaalde sector werkzaam zijn. Het is een fictief bedrijf, zodanig gemodelleerd dat het dient te voldoen aan het overgrote deel van de verplichtingen (peildatum 1 juli 2024).
- Binnen een sector is vaak sprake van bedrijven die in omvang verschillen. Zo bestaat een groot deel van de financieel advies sector uit zzp'ers, een deel uit ondernemers met personeel en een deel uit grote ketenbedrijven. Ook kunnen de activiteiten binnen een sector verschillend zijn. Het principe van het MKB-indicatorbedrijf is erop gericht om inzicht te geven in de regeldruk van zoveel mogelijk wettelijke verplichtingen waarmee de sector te maken heeft. Bij de keuze van het MKB-indicatorbedrijf staat dus het aantal verplichtingen dat van toepassing is centraal.
- Hoe groter de verschillen tussen de bedrijven binnen een sector zijn, hoe groter de kans dat het MKB-indicatorbedrijf niet alle verplichtingen van de hele sector afdekt. De berekende regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is dus geen gemiddelde van de sector. Dat zou geen recht doen aan de verschillen binnen een sector en is onderzoekstechnisch niet verantwoord. De berekende regeldruk geeft wel een indicatie van de regeldruk waar een bedrijf binnen de sector tegenaan kan lopen, maar kan tussen bedrijven onderling dus in omvang verschillen.
- De regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf is per verplichting beoordeeld aan de hand van (1) de regeldrukkosten en (2) de werkbaarheid (zie pagina 9 voor toelichting).

Om de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf te berekenen maken we gebruik van het Standaard Kosten Model (SKM)

Regeldrukkosten

Om inzicht te krijgen in de kosten van wet- en regelgeving maakt dit onderzoek gebruik van het Standaard Kosten Model (SKM)¹. Deze methodiek is uniform van opzet en wordt typisch gebruikt voor het inschatten van regeldrukkosten. Het SKM gaat na welke stappen een ondernemer moet maken om verplichtingen te kunnen naleven, en hoeveel tijd en welke uitgaven hiermee gepaard gaan. Voor de berekening van de regeldrukkosten worden de volgende variabelen die ten grondslag liggen aan een handeling vermenigvuldigd (zie figuur 1):

- **Tijdsbesteding:** het intern bestede aantal uren per handeling.
- **Uurtarief:** het tarief per uur dat wordt gebruikt om de arbeidskosten voor de uitvoering van een handeling te berekenen.
- **Out-of-pocketkosten:** de directe jaarlijkse kosten die gemaakt worden voor het uitvoeren van bepaalde handelingen. Voorbeelden hierbij zijn portokosten, inhuur van externe deskundigen (accountants, juristen), en de aanschaf van diensten als een energielabel. Bij out-of-pocketkosten kan sprake zijn van afschrijving over een bepaalde periode, bijvoorbeeld als het gaat om investeringen in energiebesparende maatregelen. Deze zijn in het onderzoek verrekend naar kosten op jaarbasis.
- **Frequentie:** de frequentie waarin de activiteiten plaatsvinden, bijvoorbeeld één keer per jaar, één keer in x jaar of meerdere keren per jaar.
- **Business-as-usual (BaU):** de kosten zijn gecorrigeerd voor de mate waarin een ondernemer deze als bedrijfseigen kosten ervaart. Wanneer een ondernemer een verplichting ook zou uitvoeren zonder dat deze verplicht is, is sprake van BaU. De regeldrukkosten van een verplichting is het deel dat geen BaU is.

Werkbaarheid

Naast de regeldrukkosten wordt in het onderzoek gekeken naar de werkbaarheid van een verplichting. De werkbaarheid omvat – naast tijd en kosten – de volgende drie factoren:

- **Complexiteit:** omvat hoe complex het is voor een ondernemer om te voldoen aan een bepaalde verplichting. Als het doel van een verplichting niet duidelijk is, en/of niet duidelijk is hoe aan de verplichting te voldoen, kan dit leiden tot geen of meer beperkte naleving (“undercompliance”).
- **Dienstverlening:** in sommige gevallen hebben ondernemers extra uitleg of hulp over hoe zij aan deze verplichtingen kunnen voldoen. Als een overheidsorganisatie de ondernemer onvoldoende ondersteunt, kan dit tot onvrede leiden en de regeldruk verhogen.
- **Doorlooptijd:** heeft betrekking op situaties waarin een verplichting een interactie met een overheidsorganisatie vereist. Als het lang duurt om aan verplicht te voldoen, bijvoorbeeld omdat een overheidsorganisatie een beslissing moet nemen, kan dit de regeldruk verhogen.

De mate van werkbaarheid is in dit onderzoek verdeeld over de volgende vier categorieën:

- **Goed werkbaar:** de verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf. Dit hoeft overigens niet te betekenen dat de verplichting geen tijd of geld kost, maar wel dat de verplichting goed binnen de bedrijfsprocessen past.
- **Redelijk werkbaar:** de verplichting is uitvoerbaar door de organisatie zelf, maar het kost wel de nodige moeite of ergernis. Vanwege efficiencyvoordelen kunnen ondernemers er voor kiezen deze verplichting uit te besteden aan een derde partij.
- **Slecht werkbaar:** ondernemers ervaren verschillende knelpunten bij de uitvoering van de verplichting. Vaak is de verplichting alleen uitvoerbaar met hulp, inhuur of ondersteuning van derden.
- **Niet werkbaar:** de verplichting is niet uitvoerbaar op de wijze waarop dat is voorgeschreven.

Figuur 1. Schematische weergave berekening regeldrukkosten (SKM)

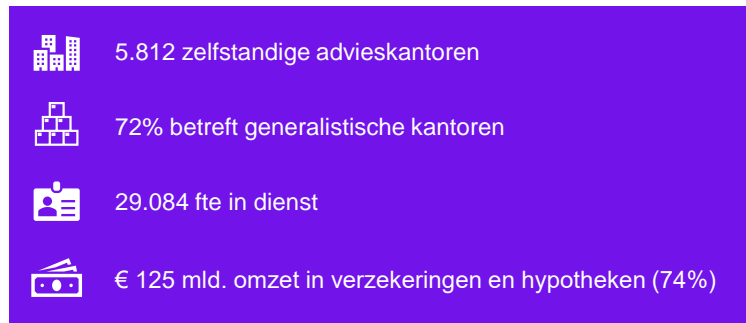
1	Kosten per handeling = P	[Tijdsbesteding * Uurtarief] + Out-of-pocketkosten
2	Aantal handelingen per jaar = Q	Frequentie
3	Business-as-usual (BaU)	% BaU
4	Regeldrukkosten per handeling	P * Q * [100% - % BaU]

4.

Sectorprofiel en MKB- indicatorbedrijf

De financiële adviessector bestaat uit onafhankelijke advieskantoren die onder eigen vergunning financiële producten en diensten leveren

Feiten en cijfers (totaal)

Adviessegmenten binnen de sector

Binnen de financiële adviessector mogen alleen producten en diensten aangeboden worden met de juiste vergunning. Hieronder is per type vergunning weergegeven welk aandeel van de advieskantoren in 2023 de betreffende vergunning heeft.

Schade particulier: 95%	Inkomen: 94%
Vermogen: 90%	Schade zakelijk: 85%
Zorg: 83%	Hypothecair krediet: 77%
Consumptief krediet: 69%	Pensioen-verzekeringen: 22%

Bron: Advies in Cijfers 2024-2025, Adfiz.

Toelichting

Definitie sector

- De financiële adviessector omvat dienstverleners van onafhankelijk financieel advies over onder andere hypotheek, pensioenen en verzekeringen. Financieel adviseurs zijn in de regel niet gebonden aan een financiële instelling zoals een bank of verzekeraar.

Bedrijfsactiviteiten

- Financieel adviseurs helpen mensen met het begrijpen van hun financiële behoeftes en risico's, en adviseren over mogelijke oplossingen, waaronder financiële producten en zelf te nemen maatregelen. Zij werken vaak samen met productaanbieders om dit te realiseren.
- Financieel adviseurs hebben verschillende vergunningen nodig om financiële diensten zoals advies en bemiddeling, en financiële producten zoals verzekeringen, hypotheek, kredieten, sparen, beleggen, pensioenen en betalingen, te mogen leveren.
- Het merendeel van de kantoren (72%) zijn generalistische kantoren die een breed pakket aan producten en diensten aanbieden. In de afgelopen jaren is de vergunningsdichtheid afgenomen. Bij toetreders op de markt is een toename te zien in gespecialiseerde producten en dienstverlening.

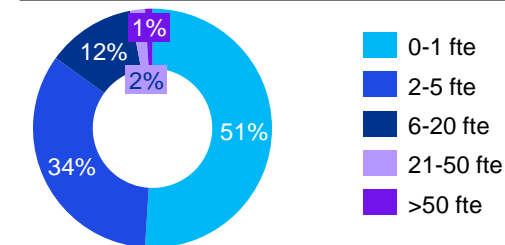
Omvang

- In 2024 zijn 5.812 zelfstandige financieel advieskantoren actief onder eigen vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Deze bedrijven hebben samen 7.181 vestigingen. De meeste bedrijven in de financiële dienstverlening bevinden zich in de Randstad.
- 3 op de 4 consumenten (particulier) en 9 op de 10 bedrijven (mkb) hebben een relatie met een onafhankelijk financieel advieskantoor.
- Onafhankelijk financieel adviseurs waren in 2022 verantwoordelijk voor de bemiddeling bij circa € 125 miljard aan verzekeringen, pensioenen en hypotheek (74% van het totaalvolume). Het marktaandeel van onafhankelijk advies is daarmee al jaren stabiel.

Personeel

- Figuur 2 toont de verdeling van het aantal fte in de sector.

Figuur 2. Verdeling fte onafhankelijke financieel advieskantoren

Het MKB-indicatorbedrijf is een onafhankelijk financieel advieskantoor met generalistische dienstverlening en een omzet van € 740.000 op jaarbasis

Feiten en cijfers

	Financieel advieskantoor met generalistische dienstverlening
	Eén vestiging
	Particulier (focus) en mkb
	5 fte
	€ 740.000 omzet per jaar

Adviessegmenten

	Verzekeringen particulier en zakelijk (o.a. schade, zorg, uitvaart, aansprakelijkheid, rechtsbijstand, AOV)
	Hypotheken
	Beleggen
	Sparen
	Pensioenen

Bron: Advies in Cijfers 2024-2025, Adfiz.

Beschrijving MKB-indicatorbedrijf

Het onafhankelijk advieskantoor “Financieel advies Elst en omstreken” is al jaren fysiek gevestigd in Elst, vlakbij het winkelcentrum. Het is een familiebedrijf dat al ruim 30 jaar bestaat en is overgegaan van vader op dochter. Het advieskantoor heeft één vestiging in eigen beheer. Deze vestiging heeft ruimte waar klanten kunnen worden ontvangen, maar doorgaans gaat de adviseur bij de klant langs of heeft contact via telefoon of email.

Naast de directeur-eigenaar werken er 5 medewerkers in loondienst. Twee schadeadviseurs, een hypotheekadviseur, een interne klantmedewerker en een administratief medewerker. Enkele medewerkers werken parttime, waardoor de totale inzet van de eigenaar en de medewerkers gezamenlijk overeenkomt met 5 fte. Het bedrijf heeft een omzet van circa € 740.000 per jaar.

Het advieskantoor is actief in verschillende segmenten. Zo adviseert en bemiddelt het kantoor in alle type particuliere verzekeringen, van autoverzekeringen tot rechtsbijstand. Hierbij worden polissen geadmistreerd en is doorlopend contact met verzekeraars over aanpassingen. Een belangrijk deel van de werkzaamheden is klanten bijstaan die schade hebben en hierbij zorgen voor een goede afhandeling. Ook hypotheek is een belangrijk segment voor het kantoor. Als bemiddelaar tussen de klant en de hypotheekverstrekker, kijkt de adviseur welke hypotheek het best aansluit bij de klantsituatie en begeleidt hij het volledige proces. Daarnaast adviseert het kantoor regelmatig particuliere klanten op het gebied van sparen en beleggen.

De directeur-eigenaar van het advieskantoor is tegelijkertijd ondernemer, manager en klantadviseur. Zij is feitelijk leidinggevende en heeft alle diploma's die nodig zijn voor de vergunningen om de financiële adviesdiensten aan te bieden. Ook de medewerkers beschikken over de juiste vergunningen om hun diensten te kunnen verlenen.

De acht geïnterviewde referentiebedrijven sluiten qua omvang en type dienstverlening aan bij de bedrijfskenmerken van het MKB-indicatorbedrijf

In samenwerking met Adfiz zijn acht referentiebedrijven geselecteerd en geworven voor het onderzoek die qua omvang en type dienstverlening nauw aansluiten bij de bedrijfskenmerken van het MKB-indicatorbedrijf. Het marktaandeel van de Adfiz-leden in de intermediaire distributie is 85% in de zakelijke markt en 55% in de particuliere markt. De kerngegevens van deze referentiebedrijven zijn samengevat in de onderstaande figuur. Vanwege de vertrouwelijkheid van de gedeelde (financiële) gegevens is de informatie geanonimiseerd.

Figuur 3. Overzicht kerngegevens referentiebedrijven financiële adviessector

	Ref. 1	Ref. 2	Ref. 3	Ref. 4	Ref. 5	Ref. 6	Ref. 7	Ref. 8
Omzet	€ 150.000 – € 250.000	€ 750.000 – € 1.000.000	€ 750.000 – € 1.000.000	€ 250.000 – € 500.000	€ 250.000 – € 500.000	€ 500.000 – € 750.000	€ 500.000 – € 750.000	€ 500.000 – € 750.000
Werknemers (fte)	0-2	5-10	5-10	2-5	2-5	2-5	5-10	2-5
Locatie in Nederland	West	Oost	Zuid	Oost	Zuid	Zuid	Oost	Zuid
Adviessegmenten	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Sparen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Hypotheken • Beleggen • Sparen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Hypotheken • Pensioenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Hypotheken • Sparen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Hypotheken • Beleggen • Sparen • Pensioenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Hypotheken • Beleggen • Sparen • Pensioenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Hypotheken • Sparen • Pensioenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Verzekeringen • Hypotheken • Pensioenen

5.

Wettelijke verplichtingen

Op het MKB-indicatorbedrijf zijn 64 sectoroverstijgende en sectorspecifieke wettelijke verplichtingen van toepassing

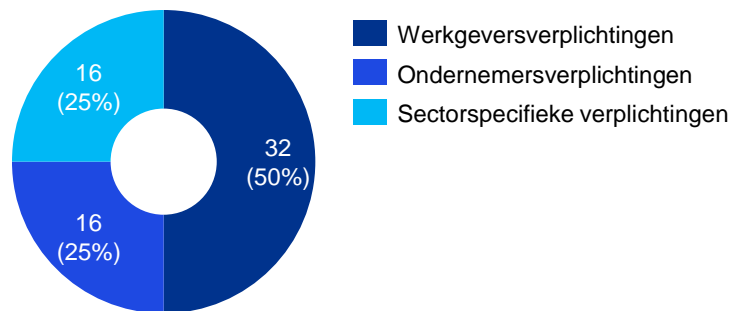
Voor het meten van de regeldruk is een overzicht van de wettelijke verplichtingen opgesteld. De volledige lijst met verplichtingen is te raadplegen in de bijlage. De wettelijke verplichtingen (64 in totaal^a) die van toepassing zijn op het MKB-indicatorbedrijf zijn onderverdeeld in de volgende hoofdcategorieën (zie figuur 4):

- **Werkgeversverplichtingen:** Dit zijn diverse wettelijke verplichtingen die aan werkgevers worden opgelegd. Voorbeelden hiervan zijn regelgeving rondom arbeidsovereenkomsten en het waarborgen van een veilige en gezonde werkomgeving. Deze verplichtingen zijn sectoroverstijgend en van toepassing op alle werkgevers in Nederland.
- **Ondernemersverplichtingen:** Hieronder vallen verplichtingen die voor elke onderneming gelden, ongeacht of deze personeel in dienst hebben. Voorbeelden hiervan zijn het opstellen van de jaarrekening en verplichtingen met betrekking tot privacy (AVG). Deze verplichtingen zijn sectoroverstijgend en van toepassing op de meeste mkb-bedrijven.
- **Sectorspecifieke verplichtingen:** Dit zijn verplichtingen die specifiek zijn voor de financiële adviessector. Deze verplichtingen zijn vooraf op basis van deskresearch en in samenwerking met Adfiz opgesteld. Voorbeeld hiervan zijn de vakbekwaamheidseisen die worden gesteld binnen de Wet op financieel toezicht (Wft) aan financieel adviseurs.

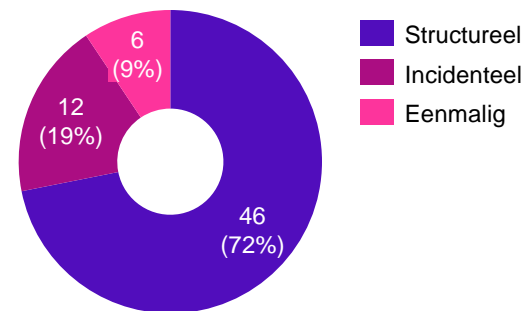
Naast de verdeling van de wettelijke verplichtingen naar hoofdcategorie zijn de verplichtingen tevens ingedeeld naar de frequentie waarin een ondernemer de verplichting uitvoert (zie figuur 5):

- **Structurele verplichtingen:** Deze verplichtingen zijn terugkerend en moeten op regelmatige basis, zoals jaarlijks of periodiek, worden nagekomen. Voorbeelden hiervan zijn het voeren van de loonadministratie (iedere maand) en het opstellen van de jaarrekening (ieder jaar).
- **Incidentele verplichtingen:** Omvat eenmalige of sporadische verplichtingen die niet regelmatig voorkomen, maar slechts onder specifieke omstandigheden of op een bepaald moment moet worden nagekomen. Deze verplichtingen zijn tijdelijk van aard en kunnen ontstaan door bijzondere situaties. Dit kan bijvoorbeeld gaan om het re-integreren van een langdurige zieke werknemer.
- **Eenmalige verplichtingen:** Verplichtingen die ondernemers slechts één keer moeten uitvoeren in de levenscyclus van een bedrijf en geen herhaling vereisen. Het is een specifieke actie of taak die na voltooiing wordt afgesloten, zonder verdere verplichtingen in de toekomst. Voorbeelden hiervan zijn de vereisten voor de oprichting van de onderneming of het aanvragen van een energielabel.

Figuur 4. Verdeling verplichtingen MKB-indicatorbedrijf naar hoofdcategorie

Figuur 5. Verdeling verplichtingen MKB-indicatorbedrijf naar frequentie

Noot: (a) Enkele sectorspecifieke verplichtingen (onder meer omtrent pre-contractuele informatie, zie pagina 29) zijn samengevoegd om het onderzoek werkbaar te houden.

Van de 64 verplichtingen zijn 12 verplichtingen 100% business-as-usual, 25 verplichtingen zijn niet meegenomen omdat deze te weinig voorkomen

De geïnterviewde bedrijven zien 12 sectoroverstijgende verplichtingen als 100% business-as-usual (zie onderstaande figuur). Deze verplichtingen zijn niet meegenomen in de berekening van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf, omdat ondernemers deze volledig als bedrijfseigen zien (zie pagina 9 voor toelichting). Het gaat voornamelijk om sectoroverstijgende verplichtingen.

Figuur 6. Verplichtingen die als business-as-usual worden beschouwd

Verplichting
Het afdragen van premies aan de pensioenuitvoerder
Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden
Het maken van afspraken rondom zwangerschapsverlof en bijhouden van de administratie
Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst
Het bijhouden van de administratie rondom vakantie
Het indienen van aangifte loonbelasting, inclusief afdracht
Het betalen van loon aan een werknemer
Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer
Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer
Het verstrekken van een jaaropgaaf aan een werknemer
Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting
Het indienen van aangifte vennootschapsbelasting/winstbelasting, inclusief afdracht

In de dagelijkse praktijk van financiële advieskantoren komt een aantal verplichtingen niet of zeer zelden voor. Deze verplichtingen zijn daarom niet opgenomen in de berekening van de regeldruk van het MKB-indicatorbedrijf, en zijn niet meegenomen in de 64 verplichtingen zoals genoemd op pagina 15. Het gaat hier hoofdzakelijk om sectoroverstijgende verplichtingen met een incidenteel karakter.

Figuur 7. Verplichtingen waarvoor de regeldruk niet is bepaald

Verplichting
Het meewerken aan inspecties van de Nederlandse Arbeidsinspectie
Aanstellen coördinator uitvoeringsfase
Het zorgen voor Arbo-voorzieningen, zoals beschermingsmiddelen
Het laten keuren van arbeidsmiddelen
Het hebben van een veiligheidsformatieblad voor gevaarlijke stoffen
Het melden van arbeidsongevallen met personeel
Het bijhouden van een ongevallenregistratie
Maatregelen nemen om gehoorschade te voorkomen
Het aanvragen van betaald ouderschapsverlof voor een werknemer
Het doorlopen van een ontslagprocedure via UWV of aangewezen commissie
Het doorlopen van een ontslagprocedure via de kantonrechter
Het zorgen voor plekken voor arbeidsbeperkten
Het afdragen van premies aan het O&O-fonds
Het indienen van een aanmelding als werkgever
Het APK laten keuren van bedrijfswagens
Het inhuren van zzp'ers
Ketenaansprakelijkheid
Het meewerken aan loonbeslag
Het bieden van de gelegenheid tot medezeggenschap
Het melden van een datalek aan de Autoriteit Persoonsgegevens
Keuringen van installaties
Het melden van een datalek aan de betrokkene
Het aanvragen van een licentie bij een CBO, inclusief afdracht
Het opstellen van een jaarverslag of een bestuursverslag
Het doen van gebruiksmelding of het aanvragen van een vergunning voor brandveiligheid

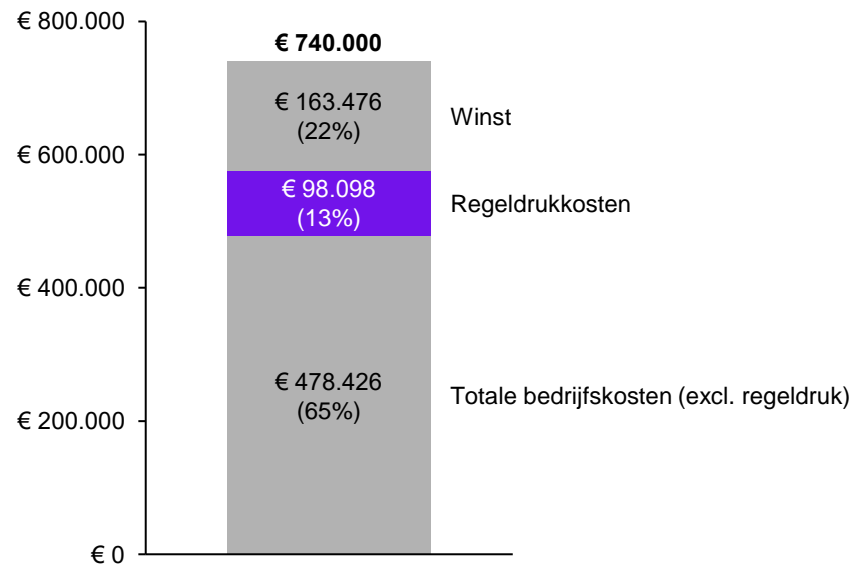
6.

Analyse regeldruk

De jaarlijkse regeldrukkosten voor het MKB-indicatorbedrijf bedragen ruim € 98.000, wat neerkomt op circa 13% van de totale omzet

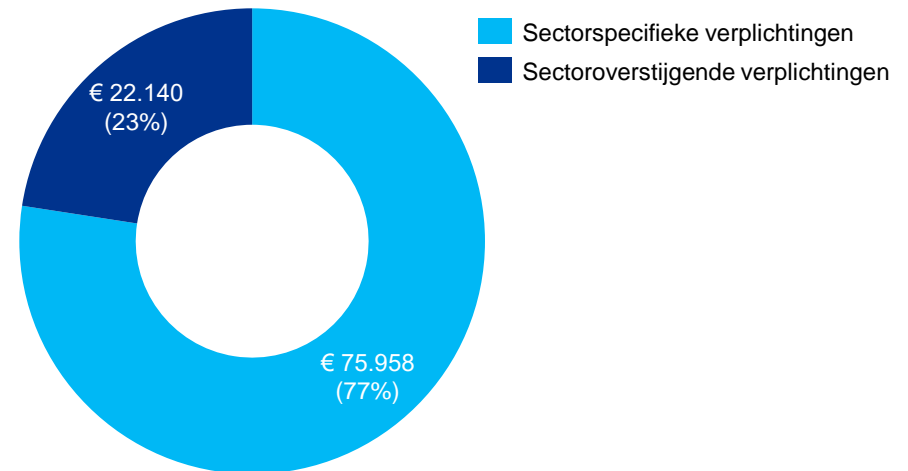
- Uit het onderzoek blijkt dat de regeldrukkosten van het MKB-indicatorbedrijf in de financiële adviessector ruim € 98.000 per jaar bedraagt. Figuur 8 laat zien wat de impact van deze regeldruk is op de totale omzet en winst van de onderneming.
- De getoonde regeldrukkosten zijn uitsluitend gebaseerd op de kosten verbonden aan het naleven van de wettelijke verplichtingen, exclusief operationele bedrijfseigen kosten (de zogenaamde 'business-as-usual', zie pagina 9). Hoewel deze laatste noodzakelijk zijn om aan wetgeving te voldoen, beschouwen ondernemers ze niet als onderdeel van de regeldruk en zijn deze kosten niet meegenomen in de berekening van de regeldruk^a.
- Onderstaande figuur toont de verhouding tussen de regeldrukkosten voor sectorspecifieke en sectoroverstijgende verplichtingen (werkgever- en ondernemersverplichtingen). Sectorspecifieke verplichtingen verklaren 77% van de totale regeldrukkosten.

Figuur 8. Verhouding financiële resultaten en regeldruk MKB-indicatorbedrijf

Noot: (a) Ter referentie: de totale regeldrukkosten in geval de bedrijfseigen kosten wél worden meegenomen bedragen € 254.934. Dit houdt in dat 62% van de totale kosten als gevolg van verplichtingen als bedrijfseigen worden gezien.

Figuur 9. Verhouding sectorspecifieke en sectoroverstijgende verplichtingen

De top 10 structurele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten is primair sectorspecifiek, top 10 incidentele verplichtingen sectoroverstijgend

Onderstaande tabel toont de structurele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf. De structurele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten zijn hoofdzakelijk sectorspecifiek. De hoge regeldrukkosten worden hier primair verklaard door de hoge tijdsbesteding in uren.

Figuur 10. Top 10 structurele verplichtingen met hoogste regeldrukkosten

Nr.	Verplichting	Categorie	Regeldrukkosten
1.	Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen (incl. PE-examens) en ter beschikking stellen trainingen, opleidingen en cursussen	Sector-specifiek	€ 15.736
2.	Inwinnen van gegevens financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van klanten	Sector-specifiek	€ 14.347
3.	Actieve provisie transparantie bij schadeverzekeringen	Sector-specifiek	€ 11.151
4.	Voldoen aan Wft-informatieplicht, bijhouden en doorgeven wezenlijke wijzigingen in wetgeving of productinformatie	Sector-specifiek	€ 6.204
5.	Verstrekken van de IPID (Standaardinformatiedocument)	Sector-specifiek	€ 5.499
6.	Hypotheekaanvraag toetsen aan hypotheeknormen	Sector-specifiek	€ 5.264
7.	Precontractuele informatie actueel houden, beschikbaar stellen op eigen website en verstrekken aan klant	Sector-specifiek	€ 4.702
8.	Informatieverstrekking aan klanten over duurzaamheid van beleggingsproducten	Sector-specifiek	€ 3.749
9.	Het opstellen van de jaarrekening	Sector-overstijgend	€ 2.688
10.	Uitleg geven bij maatwerk als niet wordt voldaan aan de hypotheeknormen	Sector-specifiek	€ 2.351

Onderstaande tabel toont de incidentele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten per jaar voor het MKB-indicatorbedrijf. De incidentele verplichtingen met de hoogste regeldrukkosten zijn hoofdzakelijk sectoroverstijgend (werkgever- en ondernemersverplichtingen). Financiële advieskantoren hebben meestal weinig te maken met sectoroverstijgende verplichtingen met betrekking tot ziekte en ontslag van personeel, maar wanneer deze zich voordoen, veroorzaken ze aanzienlijke incidentele kosten.

Figuur 11. Top 10 incidentele verplichtingen met hoogste regeldrukkosten

Nr.	Verplichting	Categorie	Regeldrukkosten
1.	Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer	Sector-overstijgend	€ 2.958
2.	Het re-integreren van een zieke werknemer	Sector-overstijgend	€ 1.766
3.	Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	Sector-overstijgend	€ 1.738
4.	Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	Sector-overstijgend	€ 1.402
5.	Het uitvoeren van een Risico-inventarisatie en -Evaluatie	Sector-overstijgend	€ 530
6.	Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	Sector-overstijgend	€ 408
7.	Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	Sector-overstijgend	€ 145
8.	Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	Sector-overstijgend	€ 62
9.	Het nemen van de juiste beheersmaatregelen	Sector-overstijgend	€ 46
10.	Het uitvoeren van energiebesparende maatregelen	Sector-overstijgend	€ 11

Op het MKB-indicatorbedrijf zijn 6 eenmalige verplichtingen met regeldrukkosten van toepassing, allen zijn sectoroverstijgend van aard

Onderstaande tabel toont de eenmalige verplichtingen voor het MKB-indicatorbedrijf. De eenmalige verplichtingen zijn allen sectoroverstijgend (werkgever- en ondernemersverplichtingen).

Figuur 12. Overzicht eenmalige verplichtingen

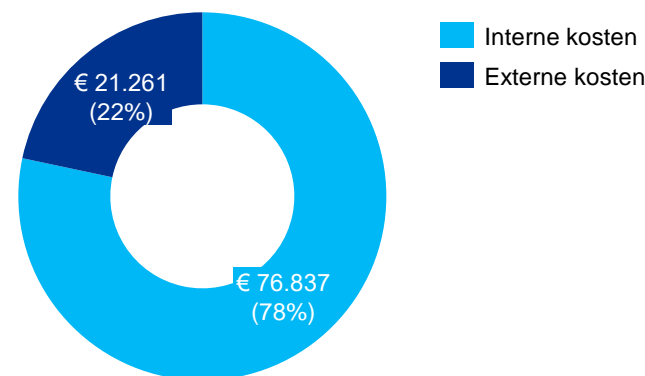
Nr.	Verplichting	Categorie	Regeldruk kosten
1.	Het aanwijzen van een preventiemedewerker	Sector-overstijgend	€ 246
2.	Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	Sector-overstijgend	€ 31
3.	Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register	Sector-overstijgend	€ 25
4.	Het aanvragen van een energielabel	Sector-overstijgend	€ 24
5.	Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	Sector-overstijgend	€ 15
6.	Het verplicht inschrijven in het handelsregister	Sector-overstijgend	€ 9

De totale regeldrukkosten van het MKB-indicatorbedrijf bestaan voor 78% uit intern gemaakte uren ('interne kosten')

Om de onderliggende knelpunten voor de regeldrukkosten te bepalen, is gekeken naar de verdeling tussen interne en externe kosten. Uit figuur 13 blijkt dat de totale regeldrukkosten voor het MKB-indicatorbedrijf voor 78% bestaat uit interne kosten. Deze zijn berekend door de tijdsbesteding in uren te vermenigvuldigen met het gemiddeld uurtarief van de werknemer of ondernemer die belast is met deze taken. Externe kosten, de zogenoemde out-of-pocketkosten, vormen de resterende 22% van de totale regeldrukkosten. Financiële advieskantoren maken primair out-of-pocketkosten voor de volgende externe diensten:

- **Arbodienst, Arboarts of Arbo-deskundige:** neemt taken over van de werkgever op het gebied van re-integratie en verzuim.
- **Accountant:** controleert de jaarrekening.
- **Salarisadministratiekantoor:** handelt voor sommige ondernemers de administratie van de salarissen.
- **Jurist/advocaat:** het doorlopen van een ontslagprocedure komt bij de ondernemers slechts zeer incidenteel voor. Indien dit wel voorkomt, schakelen zij een arbeidsjurist of advocaat in ter ondersteuning.
- **Softwarepakketten:** worden gebruikt voor registratie arbeidstijden, salarisadministratie (indien deze niet is uitbesteed) en diverse sectorspecifieke activiteiten (bijvoorbeeld het opstellen en bewaren van dossiers).
- **Transitievergoeding:** omvat het betalen van een wettelijke vergoeding aan werknemers bij ontslag.
- **Trainingen, opleidingen en examens:** om het voldoen aan de vakbekwaamheidseisen volgen medewerkers externe trainingen en opleidingen. De examens worden afgenomen door erkende exameninstellingen.

Figuur 13. Verhouding interne versus externe kosten regeldruk

7.

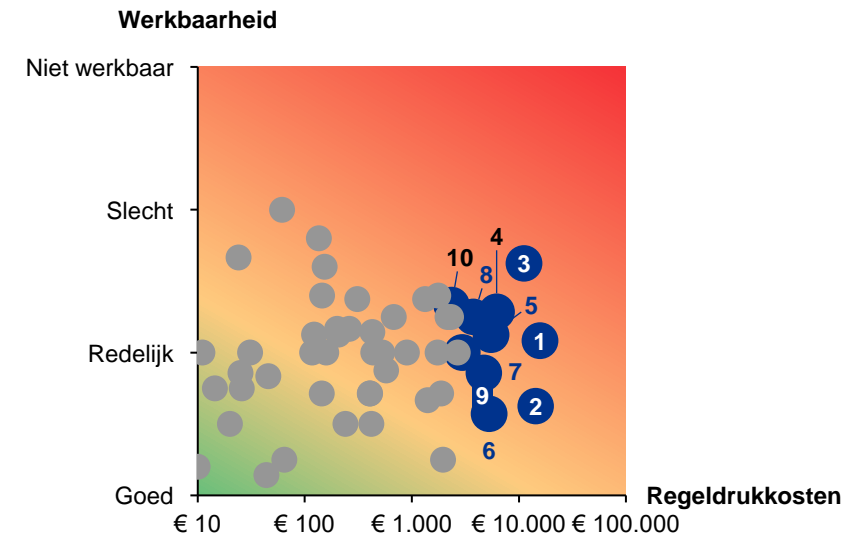
Top 10 verplichtingen

Uit het onderzoek volgt een top 10 van verplichtingen waar maatregelen voor regeldrukvermindering de meeste impact kunnen maken

Figuur 14 toont de verplichtingen met de hoogste regeldruk en de minste werkbaarheid voor het MKB-indicatorbedrijf. Dit zijn verplichtingen waarbij het nemen van maatregelen voor de vermindering van de regeldruk de grootste impact zou kunnen maken in de sector. De matrix presenteert enerzijds de regeldrukkosten (in € per jaar) op de horizontale as en anderzijds de werkbaarheid van de verplichtingen, van goed tot niet werkbaar, op de verticale as.

- **Hoge regeldrukkosten, niet werkbaar** (rechtsboven in de matrix): dit zijn verplichtingen met hoge regeldrukkosten en ondernemers ervaren deze vaak als onpraktisch of onwerkbaar. Het verminderen van deze verplichtingen zal dan ook een direct en significant effect hebben op de ervaren en daadwerkelijke regeldruk. De actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen is een voorbeeld van een dergelijke verplichting binnen de financiële adviessector.
- **Lage regeldrukkosten, goed werkbaar** (linksonder in de matrix): dit zijn verplichtingen waarvan de kosten laag zijn en die ondernemers over het algemeen als goed werkbaar ervaren. Maatregelen om de regeldruk van deze verplichtingen te reduceren, zullen over het algemeen minder effect hebben. Voorbeelden binnen de financiële adviessector zijn verplichtingen die inherent zijn aan het werkgeverschap, zoals het betalen van salarissen.
- **Hoge regeldrukkosten, goed werkbaar** (rechtsonder in de matrix): dit zijn verplichtingen met hoge regeldrukkosten, die ondernemers toch als goed werkbaar beschouwen. Hoewel maatregelen voor vermindering minder merkbaar kunnen zijn, kunnen deze de financiële positie van het bedrijf versterken. Een voorbeeld binnen de financiële adviessector is het inwinnen van gegevens over de financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van klanten.
- **Lage regeldrukkosten, niet werkbaar** (linksboven in de matrix): dit zijn verplichtingen waarvan de kosten laag zijn, maar die ondernemers als lastig of onwerkbaar ervaren. Dit kan komen door onduidelijkheid in de regelgeving of de slechte integratie met bedrijfsinformatie of -activiteiten. Het terugdringen van deze regeldruk zou merkbaar zijn omdat deze de ondernemerswerking en efficiëntie zou verbeteren. Een voorbeeld binnen de financiële adviessector is het begeleiden van niet-functionerende werknemers.

Figuur 14. Matrix regeldrukkosten versus werkbaarheid

- 1 Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen (incl. PE-examens) en ter beschikking stellen trainingen, opleidingen en cursussen
- 2 Inwinnen van gegevens financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van klanten
- 3 Actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen
- 4 Voldoen aan Wft-informatieplicht, bijhouden en doorgeven wezenlijke wijzigingen in wetgeving of productinformatie
- 5 Verstekken van de IPID (Standaardinformatiedocument)
- 6 Hypotheekaanvraag toetsen aan hypotheeknormen
- 7 Precontractuele informatie actueel houden, beschikbaar stellen op eigen website en verstrekken aan klant
- 8 Informatieverstrekking aan klanten over duurzaamheid van beleggingsproducten
- 9 Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer
- 10 Uitleg geven bij maatwerk als niet wordt voldaan aan de hypotheeknormen

Per verplichting lichten we de onderliggende factoren van de regeldrukkosten en werkbaarheid toe, en komen met voorstellen voor vermindering

- Op de volgende pagina's lichten we de top 10 verplichtingen waar maatregelen voor regeldrukvermindering het meeste impact maken nader toe. Per verplichting beschrijven we welke wet- en regelgeving hieraan ten grondslag ligt.
- Daarnaast gaan we per verplichting in op de onderliggende factoren van de regeldrukkosten per jaar en de werkbaarheid. Op deze manier verklaren we waarom een verplichting hoge regeldrukkosten en/of een slechte werkbaarheid heeft. De regeldrukkosten per jaar zijn opgebouwd uit tijdsbesteding (aantal bestede uren vermenigvuldigd met het aantal handelingen per jaar), out-of-pocketkosten, waarbij tevens rekening wordt gehouden met de mate waarin de verplichting als business-as-usual wordt gezien^a. De werkbaarheid is opgebouwd uit complexiteit, dienstverlening en doorlooptijd. Zie pagina 9 voor een definitie van de onderliggende factoren.
- Daarnaast komen we met een voorstel voor vermindering van de regeldruk, met toelichting op de haalbaarheid van het voorstel. Bij sommige verplichtingen lijkt een vermindering van de regeldruk relatief eenvoudig te realiseren ('laaghangend fruit'), bij andere verplichtingen is dit complexer, bijvoorbeeld omdat de verplichting direct voortkomt uit Europese regelgeving.

Noot: (a) Het interne uurtarief is op de volgende pagina's niet expliciet toegelicht als onderliggende factor van de regeldrukkosten, omdat deze slechts in zeer beperkte mate een verklarende factor is voor de hoogte van de regeldrukkosten.

Hoge regeldruk door PE-examens kan mogelijk worden verlaagd door meer praktijkgerichte aanpak, bijvoorbeeld door PE-systeem met studiepunten

1 Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen (incl. PE-examens) en ter beschikking stellen trainingen, opleidingen en cursussen

- De vakbekwaamheidseisen voor leidinggevend (IDD-regelgeving^a) en financieel adviseurs (Wft) betreffen het voorbereiden op het examen en het afleggen van het driejaarlijks periodieke examen (Permanente Educatie; PE) voor verschillende vergunningen binnen de financiële adviessector en het actueel houden van de beroepskwalificatie. *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:12.*
- Daarnaast moeten alle medewerkers met inhoudelijk klantcontact permanent actueel vakbekwaam zijn. Permanent actueel vakbekwaam betekent dat alle klantmedewerkers altijd op de hoogte zijn van actuele ontwikkelingen op hun vakgebied. *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:11.*

Regeldrukkosten (€ 15.736)

- **Tijdsbesteding (292 uur):** De tijdsbesteding omvat het volgen van trainingen en opleidingen ter voorbereiding op en het afleggen van het examen voor vergunningen door alle medewerkers met klantcontact. Elke beroepskwalificatie heeft een eigen PE-examen. Voor een generalistisch advieskantoor betekent dit ca. 3-6 examens per medewerker per 3 jaar. Medewerkers volgen de opleiding tijdens kantooruren. Ondernemers noemen bovendien dat een deel van de medewerkers in de periode voorafgaand aan de examens minder productief zijn, vanwege de focus op en voorbereiding van het examen.
- **Out-of-pocketkosten (€ 13.839):** De out-of-pocketkosten hebben betrekking op de examens, trainingen en opleidingen. De kosten voor examens betreffen ca. € 150 per examen per medewerker.
- **Business-as-usual (50%):** Ondernemers geven aan dat ook zonder vakbekwaamheidseisen zij trainingen en opleidingen ter beschikking zouden stellen aan medewerkers. Echter, doordat de PE-examens slechts in beperkte mate aansluiten bij de praktijk (zie Dienstverlening), zien ondernemers de verplichting voor 50% als bedrijfseigen.

Werkbaarheid (redelijk)

- **Complexiteit:** Ondernemers hebben zorgen over de hoge druk die het personeel ervaart bij het afleggen van PE-examens, omdat hun adviesbevoegdheid hiervan afhangt. Indien deze niet aan de eisen voldoen, mogen de betreffende medewerkers geen (klant)advieswerkzaamheden uitvoeren. Dit leidt tot grote onzekerheid onder medewerkers.
- Ondernemers zien de eisen, en specifiek de PE-examens, tevens als een mogelijke belemmering voor de instroom van nieuw (jong) personeel in de sector. Ook zou het een verklaring kunnen zijn voor de geleidelijke maar consistente trend naar minder allround dienstverlening.
- **Dienstverlening:** Ondernemers ervaren een kloof tussen de theoretische kennis die PE-examens toetsen en de praktische toepasbaarheid ervan in het dagelijkse werk. De inhoud (bijvoorbeeld eindtermen en toetstermen) van de examens is regelmatig verouderd op het moment van toetsen, en is in veel gevallen niet of slechts incidenteel van toepassing op de dagelijkse werkzaamheden (zeer specifieke Europese wetgeving).
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Momenteel geldt er een dubbele norm: medewerkers moeten permanent actueel vakbekwaam zijn en daarnaast periodiek examen doen om adviesbevoegd te blijven. Met name bij de nut en noodzaak van de PE-examens zitten knelpunten. Evalueer daarom de huidige verplichtingen, met specifiek aandacht voor:
 - De noodzaak van beide normen vanuit Europese regelgeving. Vanuit de sector wordt benoemd dat in andere Europese landen geen sprake is van PE-examens als verplichting in het kader van permanente educatie. Evalueer of PE-examens noodzakelijk zijn en voldoende aansluiten bij de praktische realiteit van het advieswerk. Onderzoek een aanpak gebaseerd op de permanent actuele vakbekwaamheid (bijvoorbeeld voldoen aan eisen door bijwonen kennissessies). Kijk hierbij bijvoorbeeld naar de invulling in de accountancy-sector of andere sectoren met een systeem gebaseerd op studiepunten.
 - De mogelijkheid van vrijstellingen voor PE-examens in geval de medewerker reeds gelijkwaardige of betere opleidingsinspanningen heeft verricht.

Het inwinnen van (financiële) informatie van klanten is tijdrovend en vraagt om meer differentiatie naar klantsituaties

2 Inwinnen van informatie over de financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van klanten

- De verplichting omvat de adviesregels rondom de zorgvuldige behandeling van klanten. De financieel adviseur is verplicht informatie in te winnen over de financiële positie, de kennis, de ervaring, de doelstellingen en de risicobereidheid van de klant, voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor haar advies. De mate waarop is afhankelijk van de productsoort. In geval van zogenoemde complexe financiële producten^a worden meer gegevens gevraagd dan bij reguliere financiële producten. De verplichting kent primair de grote tijdsbesteding in geval van nieuwe klanten. *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:23.*

Regeldrukkosten (€ 14.347)

- Tijdsbesteding (667 uur):** De tijdsbesteding voor deze verplichting varieert sterk per type product en dienstverlening. Met name bij hypotheek en andere complexe financiële producten brengt de verplichting een significante tijdsbesteding met zich mee. De ondernemers geven aan dat het doorlopen van het traject gemiddeld ca. 4-6 uur per klant kost in geval van complexe financiële producten, zoals hypotheek.
- Out-of-pocketkosten:** n.v.t.
- Business-as-usual (75%):** Ondernemers zien de verplichting grotendeels als onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering. Het in kaart brengen van de situatie van de klant wordt als onderdeel beschouwd van het vak en primair proces van een financieel adviseur. In sommige gevallen, met name voor complexe financiële producten (zie Werkbaarheid), ervaren ondernemers de regeldruk echter als niet-proportioneel ten opzichte van de daadwerkelijke situatie of het type product.

Werkbaarheid (redelijk tot goed)

- Complexiteit:** Bij complexe financiële producten vinden ondernemers dat de verplichting niet in verhouding staat tot de daadwerkelijk situatie van een klant of de gevraagde dienstverlening. Als voorbeeld benoemen ondernemers dat voor een aanvullende hypotheek van € 10.000 hetzelfde (uitgebreide) proces moet worden doorlopen als bij een nieuwe hypotheek van € 1 miljoen, terwijl het risico in het tweede geval aanzienlijk groter is dan in het eerste geval.
- Dienstverlening:** n.v.t.
- Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De regeldruk bij deze verplichting is primair het gevolg van de beperkte mate van ruimte die ondernemers ervaren om passend advies te geven. De regeldruk kan mogelijk worden gereduceerd door concrete afspraken tussen de AFM, adviseurs en de branchevereniging over de ruimte die adviseurs hebben in hun dienstverlening. Dit kan bijvoorbeeld door het uitgebreider toepassen van advies op maat bij complexe financiële producten. Ofwel, het doorlopen van een verkort adviestraject bij relatief eenvoudigere producten. Ook zou de AFM meer ruimte kunnen geven aan door de sector zelf opgestelde normen. De hoogte van de regeldruk en de omvang/complexiteit van de daadwerkelijke situatie van de klant kunnen hiermee beter in proportie komen.
- De AFM heeft met betrekking tot hypotheek voor aanvullende duurzaamheidsmaatregelen reeds handvatten voor een verkort hypotheekadvies geformuleerd¹. Eerder onderzoek van KPMG toonde aan dat het verkorten van dit proces kan zorgen voor een tijdsreductie van gemiddeld 191 minuten (ca. 15% reductie van het reguliere hypotheekadvies)².

Noot: (a) Producten die zijn opgebouwd uit minstens twee verschillende financiële producten, waarbij ten minste één van de producten voor de waardeopbouw afhankelijk is van de ontwikkelingen op de (financiële) markt. Dit omvat onder meer levensverzekeringen, beleggingsfondsen, lijfrenteverzekeringen en combinaties van hypotheek en levensverzekeringen.

Bron: (1) [Advies op maat ook mogelijk voor aanvullende hypotheek duurzaamheidsmaatregelen](#), AFM, 29 augustus 2024. (2) [Eindrapport onderzoek 'Verkort hypotheekadvies voor verduurzaming'](#), KPMG, november 2023.

De actieve provisie transparantie is een nieuwe nationale kop op Europese regelgeving die zorgt voor hoge (initiële) regeldrukkosten

3 Actieve provisie transparantie bij schadeverzekeringen

- Adviseurs dienen per 1 juli 2024 actief transparant te zijn naar particuliere consumenten over de provisies die zij ontvangen voor schadeverzekeringen, inclusief informatie over de hoogte en de aard van de beloningen. *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:23a.*

Regeldrukkosten (€ 11.151)

- Tijdsbesteding (246 uur):** Ondernemers geven aan dat zij hoge initiële kosten hebben voor de invoering van de informatieplicht in hun dagelijkse praktijk. Bijvoorbeeld doordat de verplichting moet worden vertaald naar het bedrijfsbeleid, aanpassing van documenten moeten worden aangepast en medewerkers moeten worden geïnstrueerd. Daarnaast ervaren ondernemers op dit moment nog grote verschillen in de wijze van communicatie over de provisie tussen aanbieders van verzekeringen. Enkele ondernemers geven aan dat voor hen de regeldruk beperkt is doordat deze enkel zaken doen met partijen die provisie automatisch (op de offerte) vermelden. Bij een succesvolle implementatie lijkt de tijdsbesteding per klant (geleidelijk) af te nemen.
- Out-of-pocketkosten:** n.v.t.
- Business-as-usual (25%):** Ondernemers zien de verplichting slechts in beperkte mate als bedrijfseigen gezien doordat de verplichting nieuw is en ondernemers de toegevoegde waarde nog nauwelijks ervaren. Verschillende ondernemers geven aan moeite te hebben de regeldruk van de verplichting te bepalen, omdat deze pas sinds enkele maanden (sinds 1 juli 2024) van toepassing is.

Werkbaarheid (redelijk tot slecht)

- Complexiteit:** De eerste ervaringen van ondernemers met de verplichting leiden tot een wisselend beeld: enkele ondernemers geven aan dat voor hen de regeldruk beperkt is doordat zij enkel zaken doen met verzekeraars die provisie automatisch (op de offerte) vermelden. Echter is dat nog niet altijd het geval. In de komende periode is het waarschijnlijk dat meer verzekeraars de exacte provisie op de offerte te vermelden.
- Daarentegen geven ondernemers aan dat zij de toegevoegde waarde (nog) niet ervaren en de verplichting om de hoogte van de provisie te noemen nog onvoldoende merkbaar bijdraagt aan het gesprek met de klant over welke dienstverlening deze kan verwachten.
- Ondernemers geven aan dat het onvoldoende duidelijk is welk probleem de actieve provisie transparantie zou oplossen.
- Dienstverlening:** n.v.t.
- Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De Raad van State stelt dat de actieve provisie transparantie bij schadeverzekeringen een nationale kop is op de Europese IDD-regelgeving¹. Nederland is momenteel het enige land binnen de Europese Unie met dergelijke regelgeving². Een mogelijke vervolgstap is het (tussentijds) evalueren van de maatschappelijke kosten en baten van de verplichting, met hierbij oog voor de veronderstelde toegevoegde waarde voor consumenten en regeldruk voor ondernemers. Het is belangrijk om te onderzoeken of de verplichting het doel bereikt om het gesprek met de consument over de dienstverlening te bevorderen. Als dit doel op een meer kosteneffectieve manier kan worden bereikt zonder nadelen voor de consument, moet dit blijken uit de evaluatie.
- Daarnaast zou de regeldruk voor de financiële adviessector kunnen afnemen indien aanbieders worden verplicht de provisie op uniforme wijze te vermelden. Dit vraagt concrete afspraken tussen de betrokken (keten)partijen in de sector.

Bron: (1) Advies Raad van State t.a.v. Wijzigingsbesluit financiële markten 2023. (2) Adfiz op podium over provisie transparantie tijdens BIPAR congres in Warschau, Adfiz, 2024.

Meer afstemming over de zorgplicht tussen AFM, aanbieders en adviseurs in de keten zou kunnen leiden tot een vermindering van regeldruk

4 Voldoen aan Wft-informatieplicht, bijhouden en doorgeven wezenlijke wijzigingen in wetgeving of productinformatie

- De wettelijke zorgplicht vereist al dat financiële ondernemingen hun klanten zorgvuldig behandelen tijdens de gehele looptijd van een financieel product. Adviseurs moeten postcontractueel wijzigingen in de wetgeving, contractvoorwaarden of productinformatie doorgeven aan de klant in het kader van de Wft. Deze verplichting is met name van toepassing bij advisering rondom complexe financiële producten. Bij wijzigingen in wet- en regelgeving of productinformatie moeten formeel alle klanten waarop dit betrekking heeft worden geïnformeerd (wettelijke zorgplicht). *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:20.*

Regeldrukkosten (€ 6.204)

- Tijdsbesteding (144 uur):** Het bijhouden van wijzigingen in wet- en regelgeving en het verstrekken van productinformatie vergt relatief veel tijd van financiële advieskantoren. Ondernemers moeten goed geïnformeerd zijn over veranderingen en nieuwe ontwikkelingen. Bovendien dienen zij bij elke wijziging of nieuwe ontwikkeling hun klantenbestand te controleren om te bepalen voor welke klanten de informatie, afhankelijk van de afgenomen financiële producten, relevant is. Dit is een handeling die de financieel adviseur voor elke wijziging opnieuw dient uit te voeren en vraagt daarmee een substantiële tijdsbesteding.
- Out-of-pocketkosten:** n.v.t.
- Business-as-usual (50%):** Ondernemers zien de verplichting slechts gedeeltelijk als bedrijfseigen. De (wettelijke) zorgplicht wordt als bedrijfseigen gezien, maar de uitbreiding die de AFM en/of aanbieders eraan geven niet of slechts beperkt. Ondernemers vinden doorlopende ondersteuning aan de klant een wezenlijk onderdeel van hun dienstverlening, maar geven ook aan dat het op jaarbasis veel tijd kost om actueel te blijven en de wet- en regelgeving regelmatig wijzigt.

Werkbaarheid (redelijk)

- Complexiteit:** Ondernemers ervaren grote verschillen in de wijze waarop de zorgplicht in de beheerfase wordt ingevuld tussen aanbieders van financiële producten. Het is voor ondernemers onvoldoende duidelijk wat de demarcaties zijn van de wettelijke zorgplicht van de verschillende partijen. Sommigen aanbieders informeren klanten zelf over relevante veranderingen van producten en wet- en regelgeving, anderen geven aan dat deze verantwoordelijkheid bij de betreffende onafhankelijk financieel adviseur ligt. Voorbeelden hiervan zijn de informatieverstrekking aan klanten met zogenoemde woekerpolissen^a en klanten met aflossingsvrije hypotheek. Door een deel van de aanbieders wordt deze verantwoordelijkheid volledig bij de financieel adviseurs neergelegd.
- Dienstverlening:** De (Rijks)overheid en toezichthouder zouden meer actief dialoog kunnen voeren met actoren in de sector over de verwachtingen omtrent de zorgplicht.
- Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De regeldruk kan mogelijk worden gereduceerd door de verantwoordelijkheid van de partijen (AFM, aanbieders van financiële producten, adviseurs) binnen de keten omtrent de wettelijke zorgplicht te verduidelijken. Momenteel ervaren ondernemers grote verschillen in de wijze van invulling van de zorgplicht tussen aanbieders van financiële producten. Concrete afspraken moeten leiden tot meer uniformiteit, waardoor de regeldruk vermindert.
- Daarnaast kan de regeldruk worden verminderd door de uitbreiding van de toepassing van de zorgplicht te voorkomen. De wettelijke (na)zorgplicht is relatief beperkt, deze ziet enkel toe op wijzigingen die relevant zijn voor de consument. Echter, ondernemers ervaren dat de AFM de zorgplicht uitbreidt bij diverse dossiers die veel werk kosten, zoals woekerpolissen. De zorgplicht wordt hiermee opgerekt buiten de wettelijke zorgplicht, waardoor ondernemers onvoorziene kosten moeten maken.

Noot: (a) Een woekerpolis is een beleggingsverzekering waarbij de verzekeraar te hoge kosten in rekening brengt die niet waren afgesproken.

Efficiëntie in keten kan zoekproces naar precontractuele informatie (incl. IPID) vereenvoudigen en de regeldruk voor adviseurs verlagen

Noot: vanwege de samenhang/overlap tussen de twee verplichtingen worden deze in de analyse gezamenlijk behandeld.

5 Verstrekken van de IPID (Standaardinformatiedocument)

7 Precontractuele informatie actueel houden, beschikbaar stellen op eigen website en verstrekken aan klant

- Voor verzekeringsproducten moeten adviseurs een IPID (Insurance Product Information Document) verstrekken dat een beknopt overzicht geeft van de belangrijkste kenmerken van het product. De IPID is een gestandaardiseerd document en wordt door de aanbieder (de verzekeraar) opgesteld. Het betreffende financieel advieskantoor verstrekt deze vervolgens aan de klant. *Wet: Verordening (EU) 2017/1469.* (verplichting 5).
- Financieel adviseurs moeten ervoor zorgen dat precontractuele informatie (zoals diensteninformatie en voorwaarden) actueel is, beschikbaar is op hun website en aan klanten wordt verstrekt vóór het aangaan van een overeenkomst. De verplichting omvat onder meer het verstrekken van dienstenwijzers en vergelijkingskaarten (in geval complexe financiële producten). *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:23 en 4:24.* (verplichting 7).

Regeldrukkosten (verplichting 5: € 5.499; verplichting 7: € 4.702)

- **Tijdsbesteding (verplichting 5: 128 uur; verplichting 7: 109 uur):** Het opzoeken van de juiste documentatie (waaronder IPID) bij de verzekeraar en het verstrekken van de actuele IPID aan de klant voorafgaand aan het afsluiten van een overeenkomst vraagt een substantiële tijdsbesteding van de financieel adviseur.
- **Out-of-pocketkosten:** n.v.t.
- **Business-as-usual (beide verplichtingen 50%):** Ondernemers zien de verplichtingen slechts gedeeltelijk als bedrijfseigen. Dit is met name gelegen in de veelheid aan verplichte documenten, zoals vergelijkingskaarten, dienstenwijzers en de IPID.
- Ondernemers geven daarnaast aan dat ze ook zonder deze IPID-verplichting de klant zouden informeren over de kenmerken van de verzekering(en), maar dat dit niet noodzakelijk in de vorm van de IPID zou plaatsvinden.

Werkbaarheid (beide verplichtingen: redelijk)

- **Complexiteit:** De ervaren complexiteit van de verplichting betreffende de IPID komt voort uit verschillen in werkwijzen tussen aanbieders. Sommige verzekeraars leveren het IPID standaard bij de offerte, terwijl bij anderen de adviseur dit handmatig dient op te zoeken of aan te vragen. IPID's zijn vaak moeilijk vindbaar op de websites van verzekeraars en veranderen regelmatig door productontwikkelingen, waardoor altijd het meest actuele document geraadpleegd moet worden.
- Daarnaast ervaren ondernemers overlap tussen de precontractuele informatie en documenten die zij aan klanten moeten voorleggen, zoals de vergelijkingskaart, de dienstenwijzer en het IPID. Ondernemers geven aan dat klanten deze informatie vaak beschouwen als overweldigend.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De regeldruk kan mogelijk worden verlaagd door de overlap tussen documenten te verminderen. Vervolgonderzoek is nodig om te bepalen waar deze overlap exact voorkomt en hoe deze kan worden geharmoniseerd, wat zowel de regeldruk voor ondernemers als het overzicht voor consumenten kan verbeteren.
- Daarnaast kan de regeldruk mogelijk worden verminderd door de uitvoering binnen de keten te uniformeren. Dit kan bijvoorbeeld door het aanleveren van IPID's door verzekeraars te standaardiseren en een centrale online database op te richten met actuele IPID's, toegankelijk voor alle verzekeraars en financieel adviseurs. Samenwerking tussen alle partijen is hierbij cruciaal om duidelijke afspraken te maken.

Mogelijke vermindering regeldrukkosten bij hypotheekaanvragen door uniformering en het verminderen van complexiteit voor aanbieders

Noot: vanwege de samenhang/overlap tussen de twee verplichtingen worden deze in de analyse gezamenlijk behandeld.

6 Hypotheekaanvraag toetsen aan hypotheeknormen

10 Uitleg geven bij maatwerk als niet wordt voldaan aan de hypotheeknormen

- Bij het aanvragen van een hypotheek moet worden gecontroleerd of de aanvraag voldoet aan de geldende hypotheeknormen, zoals de maximale hypotheek ten opzichte van het inkomen van de klant (verplichting 6).
- Als een hypotheekadvies afwijkt van de standaardnormen, moeten adviseurs uitleg geven over de redenen en de risico's van deze afwijkingen aan de klant (verplichting 10). *Wet op het financieel toezicht (Wft), Artikel 4:34.*

Regeldrukkosten (verplichting 6: € 5.264; verplichting 10: € 2.351)

- **Tijdsbesteding (verplichting 6: 245 uur; verplichting 10: 109 uur):** De significante tijdsbesteding van deze verplichtingen heeft primair betrekking op het contact met hypotheekverstrekkers. Vanwege de complexe wet- en regelgeving rondom hypotheeken en (in sommige gevallen) zeer strikte interpretatie en toepassing hiervan van hypotheekverstrekkers kan dit voor de financiële dienstverlener een forse tijdsinvestering vragen per dossier (zie ook Complexiteit).
- **Out-of-pocketkosten:** n.v.t.
- **Business-as-usual (beide verplichtingen 75%):** Ondernemers zien het toetsen van de hypotheekaanvraag aan de normen en eventuele uitleg hierover als onderdeel van de bedrijfsvoering. Echter, de tijd die een adviseur besteedt aan zaken als het herhaaldelijk zwart lakken van de resterende BSN-vermelding op documentatie (zie Complexiteit) wordt niet als bedrijfseigen gezien.

Werkbaarheid (verplichting 6: redelijk tot goed; verplichting 10: redelijk)

- **Complexiteit:** Ondernemers ervaren verschillen in de uitvoering van de verplichting tussen aanbieders, waarbij deze de wet- en regelgeving strikt tot zeer strikt interpreteren. Dit komt door de complexe wet- en regelgeving rond hypotheeken en de angst voor fouten. Een praktijkvoorbeeld hiervan is dat de financieel adviseur bij het indienen van een paspoortkopie aan de hypotheekverstrekker formeel moet verklaren dat het document 'origineel gezien' is. In een specifiek geval werd de aanvraag afgewezen omdat op het formulier 'org. gezien' in plaats van de volledige tekst was vermeld. Een ander voorbeeld is dat aanbieders documenten afkeuren vanwege gedeeltelijke vermelding van de BSN van de klant, terwijl salarisverwerkers doorgaans de laatste drie cijfers van de BSN opnemen.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- De regeldruk kan mogelijk worden verminderd door de wijze van toetsing en gevraagde informatie onder aanbieders te uniformeren. Om dit te bereiken is afstemming tussen de (keten)partijen noodzakelijk. Deze zullen gezamenlijk, in samenspraak met betrokken overheidsinstanties zoals de AFM, tot concrete afspraken moeten komen. De overheid en toezichthouder kan hierin helpen door aan te geven waar de wettelijke ruimte zit voor aanbieders, en tegelijkertijd uniformiteit in interpretatie en toepassing te stimuleren.
- Daarbij wordt vanuit de sector aangegeven dat maatwerk met name van toepassing is bij groepen die het moeilijker hebben om een hypotheek te krijgen, zoals starters en zelfstandigen. Dit versterkt de noodzaak om de wettelijke ruimte voor aanbieders daadwerkelijk te kunnen benutten.

SFDR bij beleggingsproducten zorgt voor regeldruk in de keten door toenemende complexiteit van wet- en regelgeving

8 Informatieverstrekking aan klanten over duurzaamheid van beleggingsproducten

- De SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) stelt eisen aan beleggingsadviezen en informatieverschaffing over duurzaamheid van bepaalde financiële producten. In dat kader moeten adviseurs de duurzaamheidsvoorkeuren bepalen met de klant. Heeft betrekking op verzekeringen met een beleggingscomponent en over het verlenen van beleggingsadvies. *Wet: Verordening (EU) 2019/2088 over de verduurzaming van de financiële sector (SFDR).*

Regeldrukkosten (€ 3.749)

- Tijdsbesteding (58 uur):** Deze verplichting is alleen van toepassing bij financiële advieskantoren die ook beleggingsproducten aanbieden. De tijdsbesteding zit op het aanpassen van intern beleid op dit punt, het structureel verschaffen van extra informatie aan de klant over de duurzaamheid van aangeboden of geadviseerde financiële producten en het opnemen van informatie over het aangepaste beleid en de financiële producten op hun websites.
- Daarnaast dienen adviseurs informatie van aanbieders te verzamelen over de duurzaamheidsrisico's en -factoren met betrekking tot verzekeringen met een beleggingscomponent. Adviseurs dienen daarover met de aanbieder afspraken te maken (bijvoorbeeld wanneer informatie beschikbaar is).
- Out-of-pocketkosten:** n.v.t.
- Business-as-usual (25%):** N.t.b.

Werkbaarheid (redelijk)

- Complexiteit:** Duurzaamheidsinformatie van beleggingsproducten is niet overal uniform en over de hele linie even concreet. De regelgeving rond de SFDR is sinds 2021 steeds specifiekier geworden. Bovendien is het bredere landschap van wet- en regelgeving met betrekking tot verduurzaming, zoals de CSRD, nog steeds in volle ontwikkeling.
- Aanbieders kunnen nog niet in alle gevallen de door de SFDR gevraagde informatie verstrekken vanwege de complexiteit. Ze geven aan dat er te weinig concrete informatie voorhanden is om alle negatieve effecten van beslissingen te kunnen bepalen en te integreren in het beleggingsproces. Hoewel deze verantwoordelijkheid primair bij de aanbieder ligt, dient de financieel adviseur evengoed op de hoogte te zijn van de meest actuele informatie, en hun beleid en dienstverlening erop aan te passen.
- Dienstverlening:** n.v.t.
- Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Het is een Europese verordening, onderdeel van de Green Deal, die de verwachting schept dat de duurzaamheidswetgeving verder uitgebreid en verfijnd zal worden. De overheid kan bijdragen aan regeldrukvermindering door ondersteuning te bieden bij de juiste interpretatie en toepassing van deze wetgeving. Ontwikkel daarbij gezamenlijk met (keten)partijen handvatten voor de sector om het juiste gesprek te kunnen voeren met de klant over duurzaamheidsbehoeften.
- Evenals bij reguliere precontractuele informatie (zie pagina 29) geldt dat de regeldruk voor deze verplichting mogelijk kan worden verminderd door de uitvoering binnen de keten te uniformeren. Dit kan bijvoorbeeld door een centrale online database op te richten met actuele informatie over beleggingsproducten, toegankelijk voor alle aanbieders en financieel adviseurs.

Regeldruk bij ontslag en bijbehorende procedures is het gevolg van zeer incidentele karakter, en vergt het inschakelen van externe deskundige

9 Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer

- Het betalen van een wettelijke vergoeding aan werknemers bij ontslag. *Wet werk en zekerheid, Artikel 7:673.*

Regeldrukkosten (€ 2.958)

- **Tijdsbesteding (1 uur):** De tijdsbesteding heeft betrekking op het administratieve handelingen rondom het betalen van een transitievergoeding. Hierbij is ervan uitgegaan dat dit eens in de ca. 3 jaar voorkomt.
- **Kosten (€ 3.884):** Bij werkgeversverplichtingen rondom zaken als langdurige ziekte, niet-functioneren of het doorlopen van ontslagprocedures geldt dat deze bij een bedrijf met de omvang van het MKB-indicatorbedrijf (ca. 5 fte) zeer incidenteel voorkomen. Van de incidentele verplichtingen leidt Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer tot de hoogste regeldrukkosten. De regeldrukkosten bij deze verplichting hebben hoofdzakelijk betrekking op de kosten voor de transitievergoeding.
- **Business-as-usual (25%):** Ondernemers zien de verplichting grotendeels als niet-bedrijfseigen, doordat deze slechts zeer incidenteel voorkomt.

Werkbaarheid (redelijk)

- **Complexiteit:** Ondernemers ervaren in het algemeen bij dergelijke incidentele verplichtingen complexiteit, omdat men op dat het moment dat dit voorkomt hierin specifiek moet verdiepen. Ondernemers geven namelijk aan beperkt op de hoogte zijn van de wet- en regelgeving omtrent ontslagprocedures en eventuele recente wijzigingen hierin. Om de juiste stappen te doorlopen bij een ontslagprocedure en het betalen van bijbehorende transitievergoeding schakelen ondernemers in de regel een arbeidsjurist en/of advocaat in. Bij het doorlopen van een ontslagprocedure benoemen ondernemers expliciet de regeldruk omtrent verplichte meldingen bij onder meer het UWV en de AFM.
- **Dienstverlening:** n.v.t.
- **Doorlooptijd:** n.v.t.

Voorstel voor vermindering regeldruk

- Vanwege het incidentele karakter van de verplichting lijkt het onvermijdelijk dat ondernemers regeldruk ervaren indien deze voorkomt. Daarnaast geven ondernemers aan geen moeite te hebben met het betalen van de vergoeding op zich. Voor deze verplichting is daarom in dit rapport geen voorstel voor vermindering opgenomen.

Naast de top 10 ervaren ondernemers onder meer regeldruk door WWft en sanctiewet, opstellen van jaarrekening en re-integreren zieke werknemers

Ter aanvulling op de top 10 verplichtingen, lichten we hieronder kort enkele verplichtingen toe waarvoor ondernemers vaak relatief hoge regeldrukkosten ervaren, soms in combinatie met verminderde werkbaarheid. In de bijlage is een volledig overzicht opgenomen van de regeldruk per verplichting.

Het opstellen van de jaarrekening

- **Toelichting verplichting:** Ondernemers zijn verplicht jaarlijks een financiële verantwoording op te stellen, bestaande uit balans, winst- en verliesrekening en toelichting, en deze te deponeren bij de Kamer van Koophandel. *Burgerlijk Wetboek, Boek 2, Titel 9, Artikel 210 en 394.*
- **Regeldrukkosten (€ 2.688):** De kosten hebben voornamelijk betrekking op out-of-pocketkosten voor het inhuren van een accountant. Ook worden uren gemaakt voor het voorbereiden van de jaarrekening en het contact met de accountant. Ondernemers zien het opstellen van de jaarrekening primair als een bedrijfseigen activiteit (75% business-as-usual).
- **Werkbaarheid (redelijk):** Ondernemers ervaren bij deze verplichting relatief weinig complexiteit.

Controleren van klant en transactie in het kader van WWft en sanctiewet

- **Toelichting verplichting:** Financiële instellingen, waaronder financieel adviseurs, zijn verplicht te achterhalen wie de uiteindelijke zeggenschap heeft bij een zakelijke klant, de zogenoemde UBO ('ultimate beneficial owner'). Daarnaast moeten financieel adviseurs van de financiële relaties van de klant nagaan of deze voorkomen op een sanctielijst. Financiële adviseurs controleren klanten bij aanvang van de relatie, periodiek en bij eventuele schade-uitkeringen. *Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (WWft), Sanctiewet.*
- **Regeldrukkosten (€ 2.152):** De regeldrukkosten verschillen sterk tussen ondernemers, dit is primair afhankelijk van het aantal (nieuwe) zakelijke klanten. De regeldruk is het gevolg van de tijd die de ondernemer besteedt aan het achterhalen van de UBO. Deze verplichting ligt wettelijk gezien bij de aanbieder en niet bij de adviseur, maar het wordt in de praktijk (op basis van de samenwerkingsovereenkomst) wel vaak neergelegd bij de adviseur. Omdat het UBO-register van de Kamer van Koophandel als gevolg van een uitspraak van het

Europese Hof van Justitie gesloten is voor (onder meer) financieel adviseurs, moeten deze hun klanten vragen hiervoor een formulier in te vullen. Ondernemers zien de verplichting gedeeltelijk als een bedrijfseigen activiteit (50% business-as-usual).

- **Werkbaarheid (redelijk):** Ondernemers ervaren de handeling in veel gevallen als onnodig of dubbelop, omdat de aanbieder van het financiële product ook nog een UBO-controle uitvoert. Daarbij geven ondernemers aan dat het (herhaaldelijk) uitvragen van de UBO tot irritatie bij de klant leidt. De klant begrijpt vaak niet waarom deze handeling moet worden uitgevoerd.

Het re-integreren van een zieke werknemer

- **Toelichting verplichting:** Werkgevers zijn verplicht actieve ondersteuning te bieden aan werknemers om terug te keren naar hun werk na ziekte. *Wet verbetering poortwachter.*
- **Regeldrukkosten (€ 1.766):** Het re-integreren van zieke werknemers komt bij bedrijven met de omvang van het MKB-indicatorbedrijf (ca. 5 fte) sporadisch voor, circa eens in de 3 tot 5 jaar. De regeldrukkosten hebben voornamelijk betrekking op de out-of-pocketkosten voor de arbodienst ter ondersteuning van het proces. Daarnaast besteden ondernemers tijd aan het verdiepen in de wet- en regelgeving. Ondernemers zien de verplichting gedeeltelijk als een bedrijfseigen activiteit (50% business-as-usual).
- **Werkbaarheid (redelijk tot slecht):** Evenals bij andere incidentele verplichtingen geldt dat op het moment dat dit voorkomt, ondernemers zich hierin specifiek moeten verdiepen. Ondernemers zijn namelijk beperkt op de hoogte van de wet- en regelgeving omtrent de re-integratie van zieke werknemers. Om de juiste stappen te doorlopen besteden sommige ondernemers dit (gedeeltelijk) uit aan een arbodienst.

8.

Conclusie

Vermindering van regeldruk in financiële adviessector mogelijk door betere samenwerking binnen de keten en meer ruimte voor de professional

Ondernemers begrijpen dat bij het vak van onafhankelijk financieel adviseur bepaalde (sectorspecifieke) verplichtingen horen. Medewerkers moeten vakbekwaam zijn, er moet informatie worden ingewonnen over klanten en klanten moeten worden geïnformeerd over de risico's van een product. Momenteel ervaren ondernemers in de financiële adviessector echter, door de vele verplichtingen, op verschillende vlakken onvoldoende ruimte om als professional hun beroep uit te kunnen oefenen. Met name bij de verplichtingen waar ondernemers voorafgaand aan, tijdens en na afloop van het klantproces aan moeten voldoen, alsook de verplichtingen om adviesdiensten te kunnen leveren, wordt veel regeldruk ervaren.

De belangrijkste aanbevelingen voor vermindering van de regeldruk in de financiële adviessector zijn:

- **Faciliteer betere samenwerking binnen de keten en bied meer ruimte voor het toepassen van maatwerk.** Bij verschillende verplichtingen geldt dat onduidelijkheid bestaat over de rollen en verantwoordelijkheden binnen de keten. Daarnaast ervaren ondernemers onvoldoende ruimte voor maatwerkoplossingen, onder meer omdat regelgeving door aanbieders vaak strikt wordt geïnterpreteerd en toegepast. Om de regeldruk te verminderen is afstemming tussen de (keten)partijen noodzakelijk. Deze zullen gezamenlijk, in samenspraak met betrokken overheidsinstanties zoals de AFM, tot concrete afspraken moeten komen. De overheid en toezichthouder kan hierin helpen door aan te geven waar de wettelijke ruimte zit voor aanbieders, en tegelijkertijd uniformiteit (voor zover mogelijk op niet-concurrentionele gebieden) in interpretatie en toepassing te stimuleren. Een voorbeeld voor dit laatste is het initiatief vanuit de sector voor uniforme UBO-formulieren.
- **Evalueer de invulling van de vakbekwaamheidseisen.** Ondernemers ervaren de hoogste regeldruk bij het voldoen aan de vakbekwaamheidseisen. De knelpunten hierbij zitten primair op de nut en noodzaak van de PE (periodieke examens). De toetsinhoud kent te weinig relevantie voor de beroepspraktijk. De regeldrukkosten kunnen mogelijk worden verlaagd en de werkbaarheid door een meer praktijkgerichte aanpak voor vakbekwaamheidseisen te hanteren. Hierbij kan worden gedacht aan een aanpak gebaseerd op de permanent actuele vakbekwaamheid (bijvoorbeeld voldoen aan eisen door bijwonen kennissessies) in

de vorm van een studiepunten-systeem. Ook zou kunnen worden gekeken naar de mogelijkheid van vrijstellingen in geval de medewerker reeds gelijkwaardige of betere opleidingsinspanningen heeft verricht.

- **Wees terughoudend met nationale koppen op Europese regelgeving.** Een deel van de verplichtingen met de meeste regeldruk is een directe vertaling van Europese wet- en regelgeving. Echter, in het geval van de nieuwe actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen is sprake van een nationale kop op Europese regelgeving. Ondernemers ervaren bij deze verplichting hoge (initiële) regeldrukkosten. Het voorstel is de maatschappelijke kosten en baten van deze verplichting tussentijds te evalueren, met hierbij oog voor de regeldruk voor ondernemers en de beoogde toegevoegde waarde voor consumenten.
- **Toets of de verschillende (precontractuele) documentatie een toegevoegde waarde heeft voor de consument.** Bij enkele verplichtingen is onvoldoende duidelijk in hoeverre deze de consument helpen. Zo bestaat er overlap tussen de precontractuele documentatie (IPID, dienstenwijzer, vergelijkingskaart) die financieel adviseurs aan klanten moeten voorleggen. Ondernemers benoemen dat klanten deze informatie vaak als overweldigend beschouwen. De regeldruk voor ondernemers kan worden verlaagd door de overlap tussen documenten te verminderen, terwijl hiermee gelijktijdig het overzicht voor consumenten wordt verbeterd.

Voorgaande aanbevelingen hebben betrekking op sectorspecifieke verplichtingen. De (gemiddelde jaarlijkse) regeldrukkosten als gevolg van verplichtingen die gelden voor alle werkgevers en ondernemers zijn in de financiële adviessector relatief laag. Het MKB-indicatorbedrijf is beperkt in omvang (5 fte), waardoor arbeidsgerelateerde verplichtingen, zoals ontslagprocedures en langdurig ziekteverzuim, zeer incidenteel voorkomen. Ondernemers ervaren echter wel complexiteit bij dergelijke verplichtingen, omdat ze zich op dat moment specifiek moeten verdiepen in de situatie wanneer deze zich voordoet. Om de juiste stappen te doorlopen, schakelen ondernemers in de regel een externe partij in (bijvoorbeeld een arbeidsjurist), wat substantiële kosten met zich mee brengt. Vanwege het incidentele karakter van deze verplichtingen lijkt het echter onvermijdelijk dat ondernemers regeldruk ervaren indien deze voorkomen.

Door uitbreiding verplichtingen rondom CSRD, digitale weerbaarheid en anti-witwassen lijkt regeldruk in sector komende jaren verder toe te nemen

Op het moment wordt door de Europese en nationale overheid beleidsvoornemens verder uitgewerkt die voor mkb-ondernemers in de financiële adviessector mogelijk een toename van de regeldruk tot gevolg heeft. We noemen hieronder enkele relevante wet- en regelgeving die de komende jaren van kracht gaan.

- **Uitbreiding CSRD¹:** De Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) vereist dat bedrijven verslag uitbrengen over de impact van hun bedrijfsactiviteiten op het milieu en de maatschappij. Onderdeel hiervan is dat bedrijven verplicht zijn de impact van hun volledige waardeketen in kaart te brengen. Bedrijven met de omvang van het MKB-indicatorbedrijf (5 fte) zijn niet CSRD-plichtig, maar zijn wel onderdeel van de waardeketen van aanbieders van financiële producten (zoals verzekeringsmaatschappijen en hypotheekverstrekkers) die wel moeten rapporteren. Vanuit de sector wordt verwacht dat deze aanbieders de komende jaren van onafhankelijke financieel adviseurs zullen verlangen te rapporteren over (de impact van) hun bedrijfsactiviteiten.
- **Invoering DORA²:** Financiële ondernemingen moeten per 17 januari 2025 voldoen aan de Digital Operational Resilience Act (DORA). Deze Europese verordening kent als doel dat financiële organisaties IT-risico's beter beheersen en daarmee hun weerbaarheid tegen cyberdreigingen vergroten. De AFM geeft aan dat bij DORA wordt rekening gehouden met de grootte, het risicoprofiel en het systeembelang van individuele organisaties. Zo zijn middelgrote en kleine ondernemingen (<250 fte) bijvoorbeeld uitgesloten van verschillende onderdelen van de verordening. Echter, vanuit de sector wordt verwacht ook bedrijven met de omvang van het MKB-indicatorbedrijf verplicht zullen worden om de beheersmaatregelen en bedrijfsvoering rondom digitale weerbaarheid in kaart te brengen, met een toename van de regeldruk tot gevolg.
- **Wijziging overgangsregeling UBO-controle³:** Zoals benoemd op pagina 33 zijn financieel adviseurs bij zakelijk klanten verplicht de uiteindelijke belanghebbende (UBO) te identificeren. Deze verplichting ligt wettelijk gezien bij de aanbieder en niet bij de adviseur, maar het wordt in de praktijk (op basis van de samenwerkingsovereenkomst) wel vaak neergelegd bij de adviseur. Vanaf 1 augustus 2024 is de regelgeving rondom de UBO-controle aangescherpt. Vanaf deze datum is een adviseur verplicht een gewaarmerkt uittreksel uit het UBO-

register van de Kamer van Koophandel op te vragen bij de klant, in plaats van een bevestiging via mail. Vanuit de sector wordt aangegeven dat deze (uitgebreidere) handeling een toename van de regeldruk tot gevolg heeft.

- **Aanpassing Europese anti-witwasregelgeving⁴:** De Europese Unie heeft in 2024 nieuwe, aangescherpte anti-witwasregelgeving (AML: Anti Money Laundering) geïntroduceerd met als doel het witwassen van geld effectiever te bestrijden. De nieuwe regelgeving wordt de komende jaren geleidelijk geïmplementeerd. De impact van de regelgeving is momenteel nog onduidelijk, maar vanuit de sector wordt verwacht dat dit een toename van de regeldruk voor onafhankelijke financieel adviseurs tot gevolg zal hebben.

Bron: (1) Duurzaamheidsrapportage CSRD: dit betekent het voor jou, Kamer van Koophandel, 2024. (2) Digital Operational Resilience Act (DORA), AFM. (3) Wijziging overgangsregeling UBO-controle, Adfiz, 20 augustus 2024. (4) Anti-money laundering: Council adopts package of rules, European Council, 30 mei 2024.

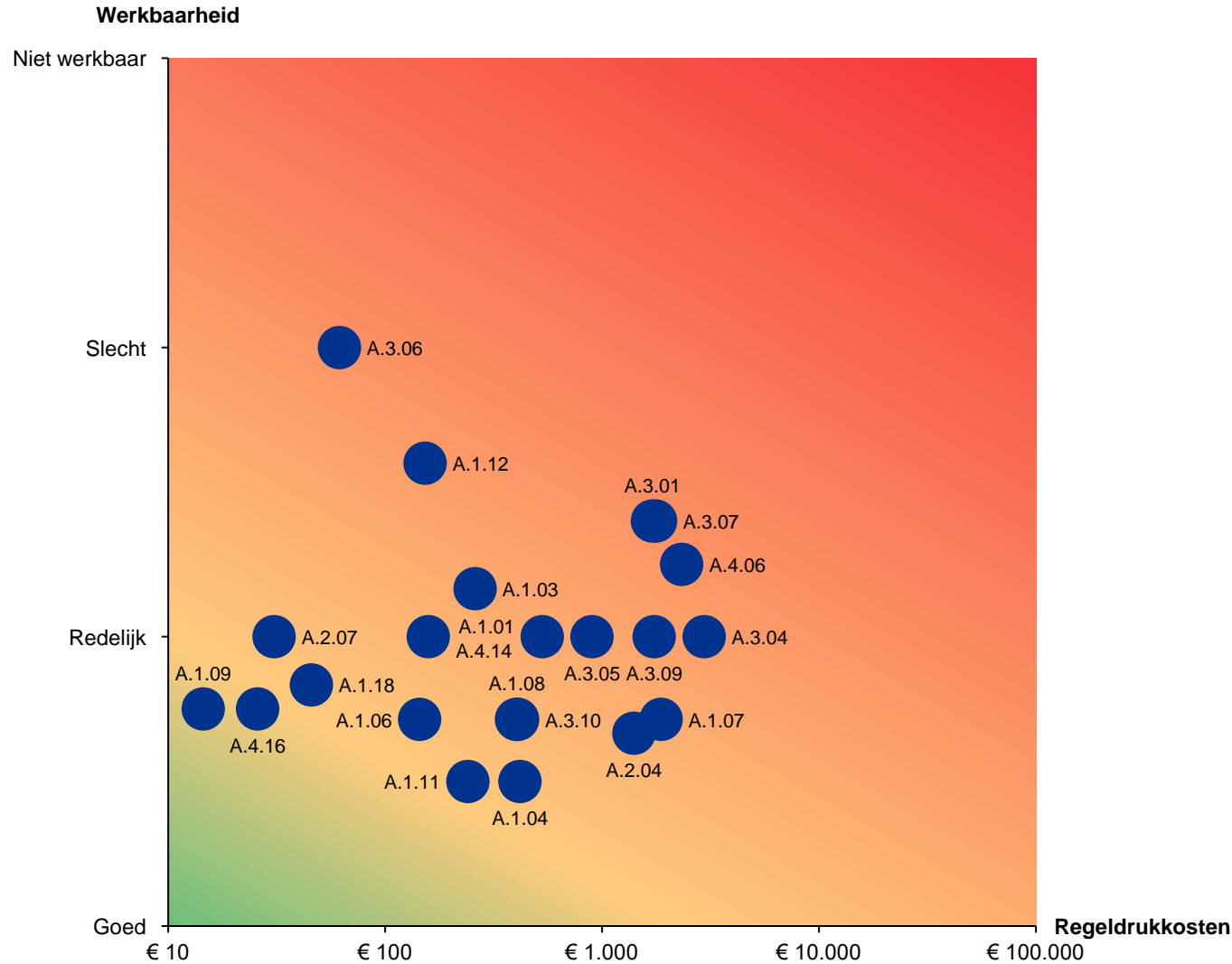
9.

Bijlage

Totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: werkgeversverplichtingen

Nr.	Handelingen	Tijdsbesteding in uren per jaar	Uur-tarief	Out-of-pocket-kosten	Business-as-usual	Regeldruk indicatorbedrijf	Werkbaarheid
A.	Werkgeversverplichtingen						
A-1	Gezondheid en veiligheid op het werk						
A.1.01	Het uitvoeren van een Risico-inventarisatie en -Evaluatie	12	€ 86	€ 0	50%	€ 530	2,0
A.1.03	Het aanwijzen van een preventiemedewerker	2	€ 60	€ 241	25%	€ 260	2,2
A.1.04	Het voorlichten over en toezien op de te verrichten werkzaamheden	14	€ 60	€ 0	50%	€ 418	1,5
A.1.06	Het voeren van overleg over het arbobeleid	3	€ 86	€ 0	50%	€ 144	1,7
A.1.07	Het aansluiten bij een arbodienst en/of het inhuren van een bedrijfsarts	7	€ 60	€ 3.344	50%	€ 1.873	1,7
A.1.08	Het organiseren van bedrijfshulpverlening (BHV)	6	€ 60	€ 472	50%	€ 404	1,7
A.1.09	Het opstellen van een ziekteverzuimbeleid	1	€ 86	€ 0	75%	€ 15	1,8
A.1.11	Het zorgen voor een ergonomische inrichting van de werkplekken	3	€ 44	€ 832	75%	€ 241	1,5
A.1.12	Het uitvoeren van een arbeidsgezondheidskundig onderzoek	2	€ 86	€ 440	75%	€ 153	2,6
A.1.18	De werkgever is verantwoordelijk voor het nemen van de juiste beheersmaatregelen	2	€ 86	€ 0	75%	€ 46	1,8
A-2	Werktijden en sociale zekerheid						
A.2.01	Het afdragen van premies aan de pensioenuitvoerder	17	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,2
A.2.02	Het voeren van een deugdelijke registratie van de arbeids- en rusttijden	16	€ 44	€ 1.492	100%	€ 0	1,3
A.2.03	Het maken van afspraken rondom zwangerschapsverlof en bijhouden van de administratie	1	€ 60	€ 0	100%	€ 0	1,3
A.2.04	Het doorbetalen loon bij ziekte (langdurig verzuim via verzekering)	5	€ 60	€ 5.331	75%	€ 1.402	1,7
A.2.05	Het schriftelijk vastleggen van de arbeidsovereenkomst	3	€ 86	€ 0	100%	€ 0	1,4
A.2.07	Het aansluiten bij een pensioenuitvoerder	1	€ 86	€ 0	50%	€ 31	2,0
A.2.08	Het bijhouden van de administratie rondom vakantie	26	€ 60	€ 0	100%	€ 0	1,3
A-3	Arbeidsbescherming en gelijke behandeling						
A.3.01	Het doorlopen van een ontslagprocedure bij ontslag met wederzijds goedvinden	2	€ 86	€ 1561	0%	€ 1.706	2,4
A.3.04	Het betalen van een transitievergoeding aan een werknemer	1	€ 86	€ 3.884	25%	€ 2.958	2,0
A.3.05	Het bijhouden van het ziekteverzuim	30	€ 60	€ 0	50%	€ 899	2,0
A.3.06	Het begeleiden van niet-functionerende werknemers	3	€ 86	€ 0	75%	€ 62	3,0
A.3.07	Het re-integreren van een zieke werknemer	12	€ 86	€ 2.459	50%	€ 1.766	2,4
A.3.09	Premie differentiatie tijdelijke contracten (WAB)	38	€ 60	€ 0	25%	€ 1.738	2,0
A.3.10	Het doorbetalen van het loon bij ziekte (kort verzuim)	1	€ 44	€ 1.591	75%	€ 408	1,7
A-4	Werkgever overig						
A.4.01	Het indienen van aangifte loonbelasting, inclusief afdracht	30	€ 60	€ 0	100%	€ 0	1,3
A.4.02	Het betalen van loon aan een werknemer	35	€ 60	€ 0	100%	€ 0	1,0
A.4.03	Het betalen van vakantiebijslag aan een werknemer	2	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,0
A.4.04	Het (digitaal) verstrekken van een loonstrook aan een werknemer	12	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,0
A.4.05	Het verstrekken van een jaaropgaaf aan een werknemer	1	€ 44	€ 0	100%	€ 0	1,0
A.4.06	Het voeren van een loonadministratie	28	€ 60	€ 7.641	75%	€ 2.331	2,3
A.4.14	De administratie bijhouden van alles wat onder de werkkostenregeling (WKR) valt.	5	€ 60	€ 0	50%	€ 158	2,0
A.4.16	Het aangeven of de arbeidsovereenkomst wordt voortgezet	1	€ 86	€ 0	75%	€ 26	1,8

Matrix regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: werkgeversverplichtingen^a

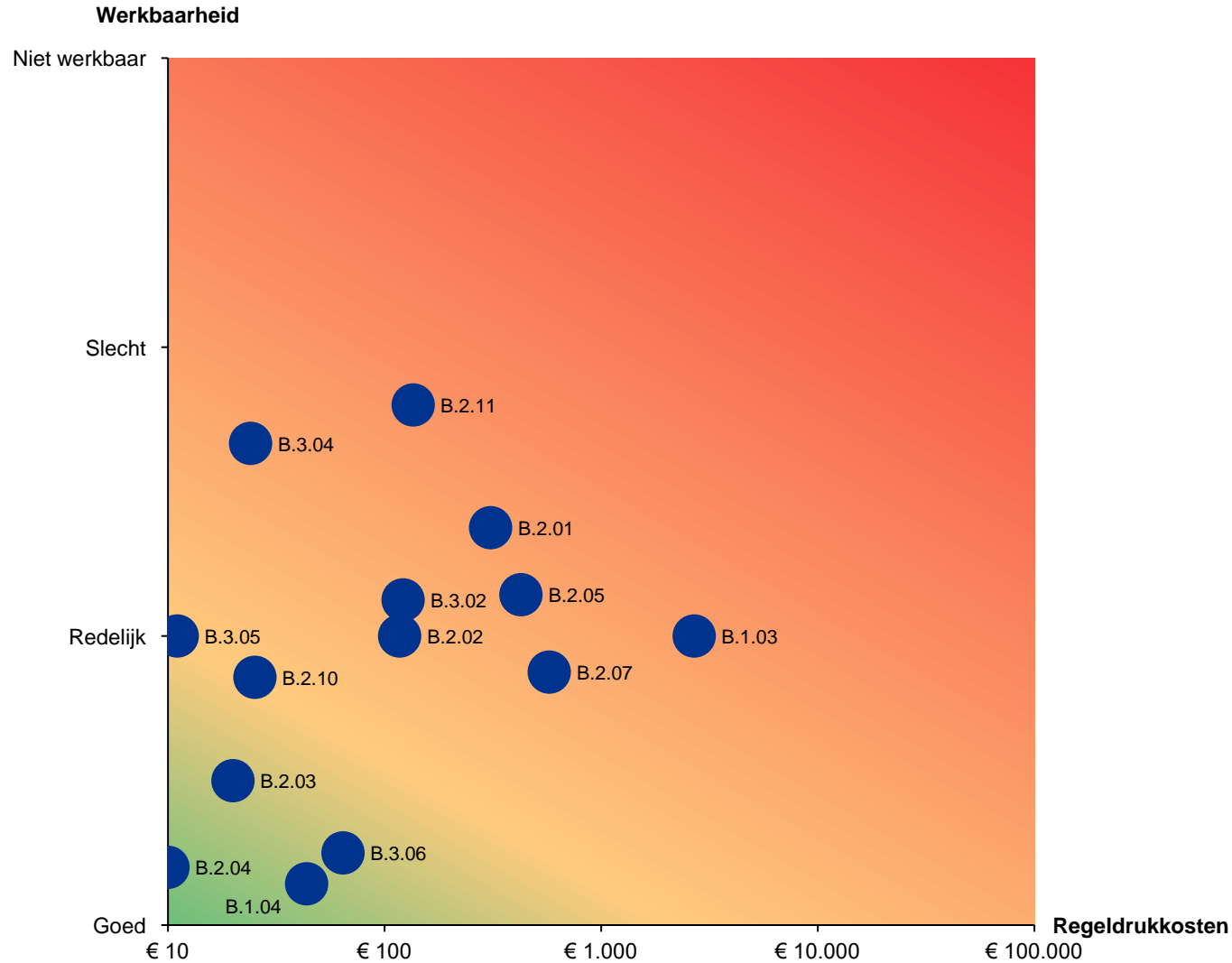

Noot: (a) Omwille van de leesbaarheid loopt de x-as (regeldrukkosten) van deze matrix tot € 4.000, ten opzichte van € 16.000 bij de sectorspecifieke verplichtingen.

Totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: ondernemersverplichtingen

Nr.	Handelingen	Tijdsbesteding in uren per jaar	Uurtarief	Out-of-pocket-kosten	Business-as-usual	Regeldruk indicatorbedrijf	Werkbaarheid
B.	Ondernemersverplichtingen						
B-1	Belastingen en financiën						
B.1.01	Het indienen en betalen van aangifte omzetbelasting	12	€ 86	€ 0	100%	€ 0	1,7
B.1.02	Het indienen van aangifte vennootschapsbelasting/winstbelasting, inclusief afdracht	14	€ 86	€ 0	100%	€ 0	1,7
B.1.03	Het opstellen van de jaarrekening	37	€ 86	€ 7.601	75%	€ 2.688	2,0
B.1.04	Het betalen van gemeentelijke belastingen	1	€ 60	€ 0	50%	€ 44	1,1
B-2	Bedrijfsvoering						
B.2.01	Het informeren van klanten over de verwerking van hun persoonsgegevens	10	€ 60	€ 0	50%	€ 309	2,4
B.2.02	Het meewerken aan uitvragen van het CBS	3	€ 44	€ 0	0%	€ 118	2,0
B.2.03	Het doorgeven van het aantal werkzame personen aan de KvK	1	€ 44	€ 0	50%	€ 20	1,5
B.2.04	Het verplicht inschrijven in het handelsregister	0	€ 60	€ 7	25%	€ 9	1,2
B.2.05	Het aantonen van de naleving van de privacyregels	14	€ 60	€ 0	50%	€ 427	2,1
B.2.07	Kennisname van nieuwe wet- en regelgeving	19	€ 60	€ 0	50%	€ 577	1,9
B.2.10	Het inschrijven van uiteindelijk belanghebbenden in het UBO-register	1	€ 86	€ 0	50%	€ 25	1,9
B.2.11	Het hebben van een functionaris voor gegevensbescherming	3	€ 60	€ 0	25%	€ 136	2,8
B-3	Ondernemer overig						
B.3.02	Het naleven van algemene eisen aan het gebouw	2	€ 60	€ 367	75%	€ 122	2,1
B.3.04	Het aanvragen van een energielabel	0	€ 60	€ 36	50%	€ 24	2,7
B.3.05	Het uitvoeren van energiebesparende maatregelen	0	€ 60	€ 0	50%	€ 11	2,0
B.3.06	Het laten onderhouden en keuren van blusmiddelen	1	€ 44	€ 198	75%	€ 64	1,3

Matrix regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: ondernemersverplichtingen^a

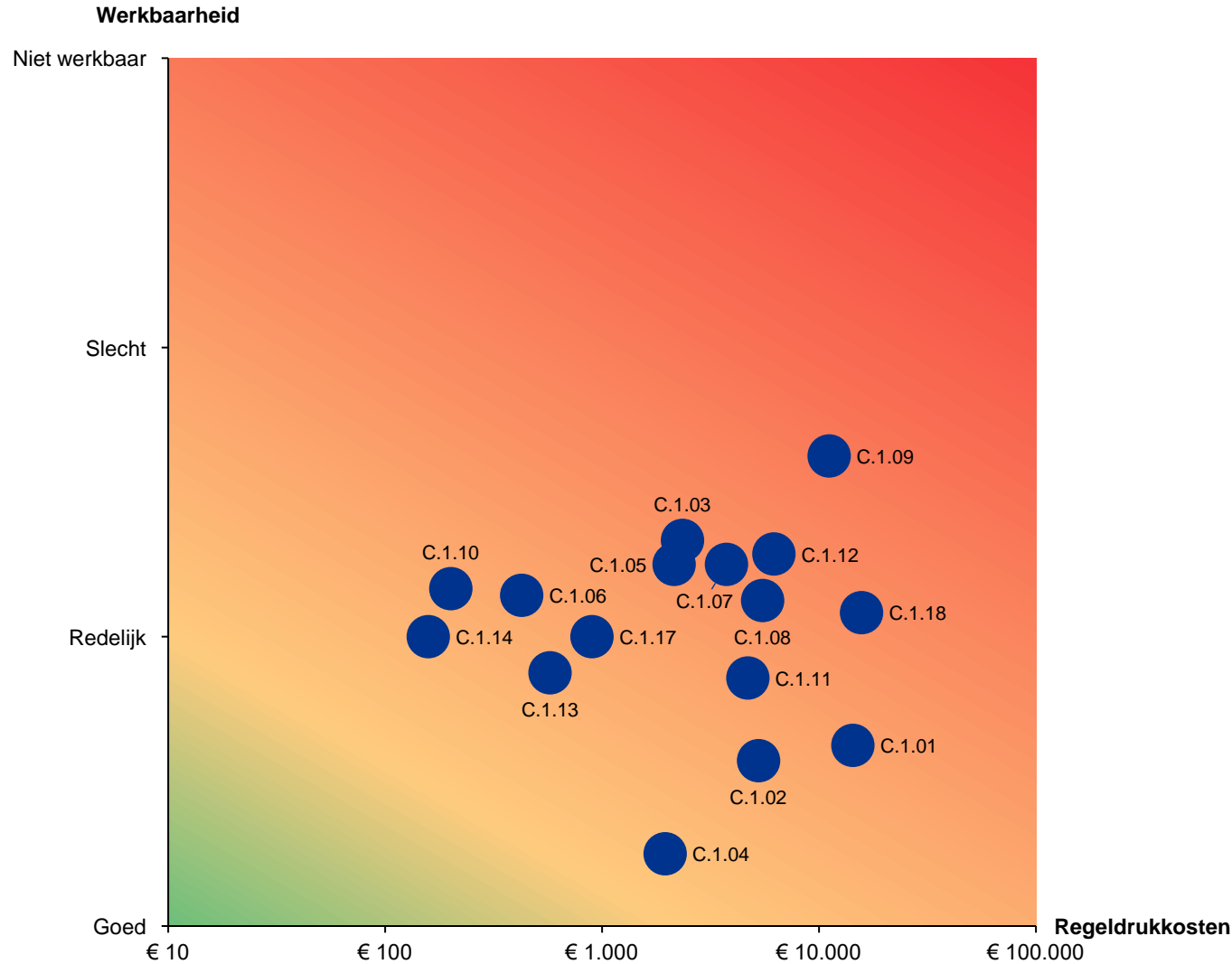

Noot: (a) Omwille van de leesbaarheid loopt de x-as (regeldrukkosten) van deze matrix tot € 4.000, ten opzichte van € 16.000 bij de sectorspecifieke verplichtingen.

Totaaloverzicht regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: sectorspecifieke verplichtingen

Nr.	Handelingen	Tijdsbesteding in uren per jaar	Uurtarief	Out-of-pocket-kosten	Business-as-usual	Regeldruk indicatorbedrijf	Werkbaarheid
C.	Sectorspecifieke verplichtingen						
C-1	Financieel advies						
C.1.01	Inwinnen van gegevens financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van klanten	667	€ 86	€ 0	75%	€ 14.347	1,6
C.1.02	Hypotheekaanvraag toetsen aan hypotheeknormen	245	€ 86	€ 0	75%	€ 5.264	1,6
C.1.03	Uitleg geven bij maatwerk als niet wordt voldaan aan de hypotheeknormen	109	€ 86	€ 0	75%	€ 2.351	2,3
C.1.04	Identificeren van de klant aan de hand van documenten	91	€ 86	€ 0	75%	€ 1.952	1,3
C.1.05	Controleren van klant en transactie in het kader van WWft en sanctiewet	50	€ 86	€ 0	50%	€ 2.152	2,3
C.1.06	Dienstenwijzer/vergelijkingskaart actueel houden en beschikbaar stellen op eigen website	10	€ 86	€ 0	50%	€ 435	2,0
C.1.07	Informatieverstrekking aan klanten over duurzaamheid van beleggingsproducten	58	€ 86	€ 0	25%	€ 3.749	2,3
C.1.08	Verstekken van de IPID (Standaardinformatiedocument)	128	€ 86	€ 0	50%	€ 5.499	2,1
C.1.09	Actieve provisietransparantie bij schadeverzekeringen	246	€ 60	€ 0	25%	€ 11.151	2,6
C.1.10	Beloningsbeleid online publiceren	3	€ 86	€ 0	25%	€ 206	2,1
C.1.11	Precontractuele informatie actueel houden, beschikbaar stellen op eigen website en verstrekken aan klant	109	€ 86	€ 0	50%	€ 4.702	1,9
C.1.12	Voldoen aan Wft-informatieplicht, bijhouden en doorgeven wezenlijke wijzigingen in wetgeving of productinformatie	144	€ 86	€ 0	50%	€ 6.204	2,3
C.1.13	Invullen van de MMAB (Marktmonitor adviseurs en bemiddelaars)	11	€ 86	€ 0	25%	€ 677	2,3
C.1.14	Invullen van de WWft-vragenlijst (via de MMAB)	5	€ 86	€ 0	50%	€ 201	2,2
C.1.15	Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen voor leidinggevendenden	19	€ 86	€ 1.050	50%	€ 1.331	2,4
C.1.16	Voldoen aan de vakbekwaamheidseisen (incl. PE-examens) en ter beschikking stellen trainingen, opleidingen en cursussen	292	€ 60	€ 13.839	50%	€ 15.736	2,1

Matrix regeldrukkosten en werkbaarheid MKB-indicatorbedrijf: sectorspecifieke verplichtingen

Some or all of the services described herein may not be permissible for KPMG audit clients and their affiliates or related entities.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2025 KPMG Advisory N.V., a Dutch limited liability company and a member firm of the KPMG global organisation of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Confidential